Regionala Trender och prognoser 2025

Med sikte på år 2040

Sammanfattning

Regionala Trender och Prognoser 2025

Producent
SCB, Statistiska centralbyrån
Avdelningen för social statistik och analys
171 54 Solna
010-479 40 00

Förfrågningar
Anna Wilén
Catarina Annetorp Hörnsten
Eva Carlström
Gulzat Elvung
prognosinstitutet@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, Regionala Trender och Prognoser 2025

Regional Trends and Forecasts 2025

Producer
Statistics Sweden, Social statistics and analysis
SE-171 54 Solna, Sweden
+46 10-479 40 00

Enquiries
Anna Wilén
Catarina Annetorp Hörnsten
Eva Carlström
Gulzat Elvung
prognosinstitutet@scb.se

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.
When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, Regional Trends and Forecasts 2025

ISSN: 1653-4085 (Online)
URN:NBN:SE:SCB-2026-am85br2602_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

SCB gör analyser och framskrivningar av utvecklingen på arbetsmarknaden och inom utbildningsområdet. Långsiktiga framskrivningar av tillgång och efterfrågan på arbetskraft och bedömningar av arbetsmarknadsläget för olika utbildningar har gjorts på nationell nivå sedan 1970-talet och redovisas i publikationen Trender och Prognoser.

Regionala trender och prognoser 2025 presenterar en långsiktig framskrivning av tillgång och efterfrågan på arbetskraft med olika utbildningar på både länsnivå och nationell nivå. Länsvisa framskrivningar och bedömningar av arbetsmarknadsläget år 2040 görs för 19–45 utbildningsgrupper. Denna rapport innehåller en sammanfattning av bedömningarna av arbetsmarknadsläget år 2040 på länsnivå.

Framskrivningen är ett basscenario som bygger på historiska mönster. Avsikten är att lyfta fram de obalanser mellan tillgång och efterfrågan på utbildade som kan komma att uppstå om utvecklingen fortsätter på samma sätt som i dag.

Projektgruppen har bestått av Anna Wilén, Catarina Annetorp Hörnsten, Eva Carlström och Gulzat Elvung. Dessutom har många av våra kollegor på SCB bidragit med värdefull kunskap.

SCB i november 2026

Katarina Wizell	Oskar Nilsson
Enhetschef	Sektionschef

Innehåll

Förord **2**

I korthet **4**

Inledning **5**

Gymnasial utbildning **6**

Pedagogik och lärarutbildning **13**

Hälso- och sjukvård samt social omsorg **17**

Teknik, naturvetenskap och data **23**

Humaniora, samhällsvetenskap, juridik och ekonomi **27**

I korthet

År 2040 bedöms bristen på arbetskraft vara störst inom hälso- och sjukvård och på personer med gymnasial yrkesutbildning.

Gymnasiala utbildningar
Efterfrågan bedöms överstiga tillgången på flera gymnasiala yrkesutbildningar år 2040. Det finns därmed risk för brist. Bristen bedöms omfatta stora delar av landet.

Efterfrågan på arbetskraft med gymnasial yrkesutbildning väntas växa starkt fram till år 2040. Efterfrågetillväxten beror till stor del på att arbetsgivarna i allt högre grad antas vilja anställa personer med en yrkesutbildning som matchar yrket i stället för arbetskraft som saknar yrkesutbildning.

Bristerna väntas framför allt finnas inom områdena teknik, tillverkning och vård. Det bedöms vara brist i alla län år 2040 på industritekniskt utbildade, vård- och omsorgsutbildade samt el-, automations, dator- och kommunikationstekniskt utbildade.

Det bedöms också finnas risk för brist i många län på bland annat fordonsutbildade, naturbruksutbildade samt restaurang- och livsmedelsutbildade på gymnasial nivå.

Eftergymnasiala utbildningar
Behovet av arbetskraft inom hälso- och sjukvården och äldreomsorgen väntas öka under kommande år i takt med en större befolkning och allt fler äldre. Tillgången på utbildade bedöms inte vara tillräckligt stor för att täcka behovet av arbetskraft inom flera utbildningsgrupper. Samtidigt är det brist redan idag inom flera områden. Det bedöms finnas risk för brist på grundutbildade sjuksköterskor i alla län år 2040. Även bristen på specialistutbildade sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter bedöms omfatta stora delar av landet.

Antalet barn och ungdomar bedöms vara färre år 2040 än idag. Efterfrågan på utbildade lärare väntas trots det öka framöver. Det beror på antagandet att alla lärare ska ha lärarexamen på sikt. På yrkeslärare beräknas det vara brist i hela landet år 2040. Det bedöms också finnas risk för brist i flera län på bland annat utbildade ämneslärare, förskollärare och grundlärarutbildade med inriktning mot fritidshem.

Arbetsmarknadsläget för ingenjörer samt för datautbildade med minst 3-årig utbildning bedöms vara relativt balanserat i flera län år 2040. Det kan dock finnas skillnader mellan olika utbildningsinriktningar och kompetenser. I ett antal län i främst östra och norra Sverige kan det dock finnas risk för brist.

En stor del av efterfrågetillväxten inom det tekniska området förklaras av den pågående utbildningsväxlingen på arbetsmarknaden. Den innebär att en allt större andel av dem som arbetar inom olika ingenjörs- och datayrken på sikt väntas ha en eftergymnasial utbildning inom teknik och data. I dag finns det en relativt stor grupp inom dessa yrken, som saknar eftergymnasial utbildning. Vid pensionering väntas de ersättas av personer som har en eftergymnasial utbildning som matchar dagens kompetenskrav. Effekten av utbildningsväxlingen antas därmed bli en ökad efterfrågan på civilingenjörer, högskoleingenjörer och datautbildade samt en dämpad efterfrågan på gymnasieingenjörer.

Inom journalistik, humaniora och konst bedöms tillgången växa mer än efterfrågan fram till år 2040, vilket innebär risk för överskott i hela landet. Många är intresserade av att läsa utbildningar inom dessa områden. Detsamma gäller även ett antal utbildningar inom det samhällsvetenskapliga området.

För ekonomutbildningen bedöms både tillgången och efterfrågan öka starkt. Efterfrågetillväxten beror främst på utbildningsväxlingen, eftersom kompetenskraven ökar inom flera yrken kopplade till ekonomiområdet. Det innebär att personer med kortare ekonomisk utbildning ofta ersätts vid pensionering av personer med längre utbildning som matchar dagens kompetenskrav på arbetsmarknaden. För ekonomutbildningen bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat i de flesta län på sikt. Några län bedöms riskera brist på ekonomutbildade år 2040.

Inledning

Regionala Trender och Prognoser 2025 presenterar en regional framskrivning av tillgång och efterfrågan på arbetskraft samt bedömningar av arbetsmarknadsläget år 2040 per län för 45 olika utbildningsgrupper. Basåret är 2023. Beräkningarna baseras på SCB:s regionala befolkningsframskrivning från år 2024.

För samtliga 45 utbildningsgrupper presenteras även en nationell bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040. För en del utbildningsgrupper har det, på grund av ett för litet dataunderlag, inte varit möjligt att ta fram regionala framskrivningar för samtliga län.

De 45 utbildningsgrupperna är indelade efter ämnesinriktning. I varje avsnitt redovisas hur bedömningarna ser ut på både nationell nivå och på länsnivå. Skillnader mellan länen lyfts fram, liksom vad som påverkar bedömningarna samt faktorer bakom utvecklingen av tillgången och efterfrågan på arbetskraft.

Syftet med framskrivningen är att visa eventuella obalanser som på sikt kan komma att uppstå mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft med olika utbildningar om utvecklingen på arbetsmarknaden och utbildningssystemet fortsätter ungefär som idag.

Framskrivningen är ett basscenario baserat på antaganden utifrån historiska trender och mönster. Den långsiktiga framskrivningen av efterfrågan på utbildade baseras bland annat på länens befolknings- och näringsgrensutveckling samt antaganden om förändringar av arbetsmarknadens yrkesstruktur och utbildningskrav. I den framtida efterfrågan ingår inte sådant som ännu inte har observerats i data, som exempelvis kommande företagsetableringar, effekten av AI och grön omställning.

Tillgången baseras på nuvarande mönster vad gäller exempelvis antal nybörjare på utbildningen, andel examinerade, flytt och pendling.

Mer information om beräkningarna och tolkningen av resultaten finns i *Metodbeskrivning,* se www.scb.se/regtop2025.

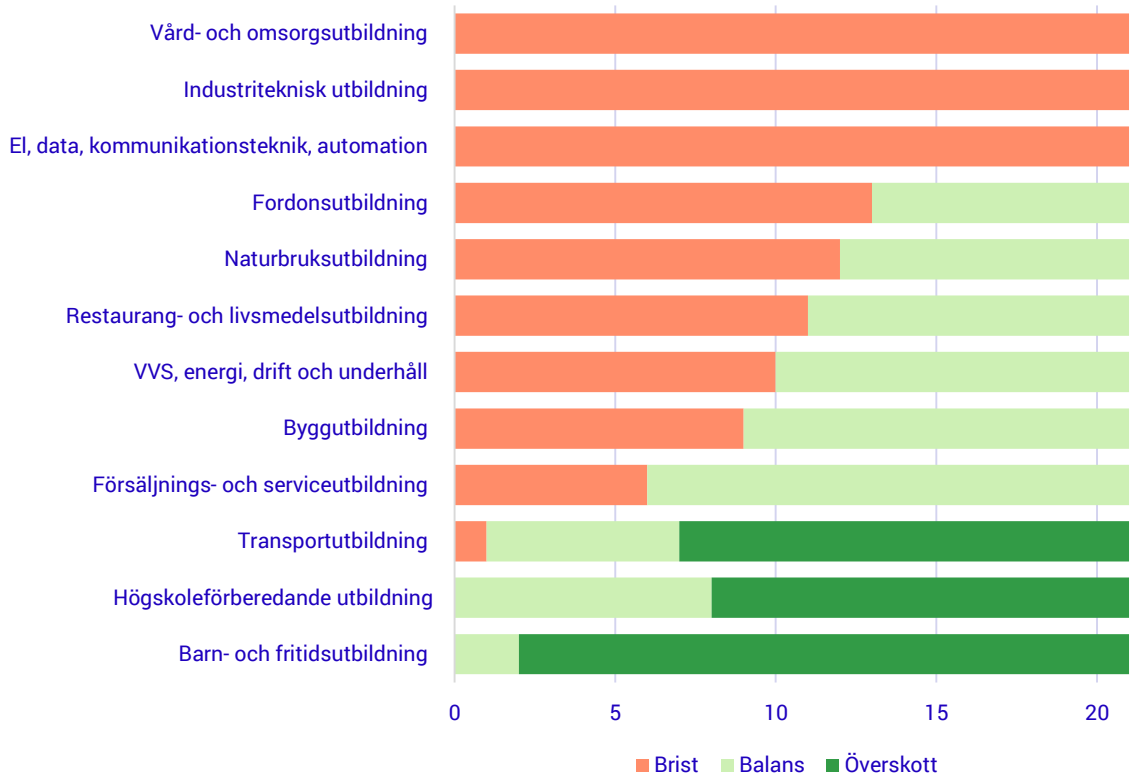
Den beräknade utvecklingen av tillgången på utbildade fram till år 2040 ställs i relation till den beräknade utvecklingen av efterfrågan under samma tidsperiod för att bedöma om det år 2040 kan komma att bli balans, brist eller överskott på arbetskraft med en viss utbildning. För ett antal utbildningsgrupper påverkas bedömningen för år 2040 även av arbetsmarknadsläget i länet vid framskrivningens början. Det gäller främst legitimationsutbildningarna inom hälso- och sjukvården. Läs mer i *Så är bedömningarna gjorda,* se www.scb.se/regtop2025.

Framskrivningen visar en möjlig utveckling baserad på historiska mönster. De obalanser mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft som uppstår under prognosperioden kan medföra anpassningar både på arbetsmarknaden och i utbildningssystemet. Exempel på sådana anpassningar är individernas val av utbildning, statens och kommunernas styrning av utbildningsresurserna och arbetsgivarnas efterfrågan på arbetskraft med olika utbildningar. Sådana anpassningar har inte kunnat beaktas i framskrivningen.

På regional nivå kan anpassningar även ske genom till exempel förändrade flytt- och pendlingsmönster, i de fall arbetsmarknadsläget för en utbildningsgrupp varierar mycket mellan olika län på sikt. Sådana anpassningar kommer sannolikt att ske. En stor skillnad mellan den beräknade framtida tillgången och efterfrågan på arbetskraft betyder därför inte nödvändigtvis att ett visst antal personer kommer att bli arbetslösa eller att lediga platser inte kommer att tillsättas, utan att kravet på anpassning på arbetsmarknaden kommer att bli större.

Gymnasial utbildning

Diagram 1. Arbetsmarknadsläget år 2040. Antal län där det bedöms bli brist, balans eller överskott

Stor brist på yrkesutbildade

Efterfrågan på arbetskraft med gymnasial yrkesutbildning bedöms växa starkt fram till år 2040. Efterfrågetillväxten beror till stor del på att arbetsgivarna i allt högre grad antas vilja anställa personer med en yrkesutbildning som matchar yrket i stället för arbetskraft som saknar sådan yrkesutbildning.

Efterfrågan beräknas överstiga tillgången på flera gymnasiala yrkesutbildningar år 2040. Det finns därmed risk för brist. Bristen bedöms för många utbildningar omfatta hela eller stora delar av landet.

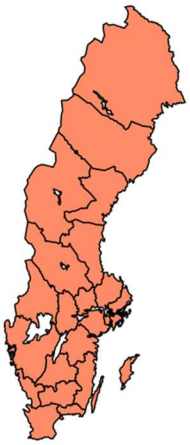
Mest utbredd bedöms bristen bli på arbetskraft med vård- och omsorgsutbildning, industriteknisk utbildning samt utbildning inom el, automation, dator och kommunikationsteknik. För dessa utbildningsgrupper finns det risk för brist i alla län.

Bristen bedöms även bli omfattande på fordonsutbildade, naturbruksutbildade, utbildade inom VVS, drift, underhåll och energiteknik, byggutbildade samt restaurang- och livsmedelsutbildade. För dessa utbildningar bedöms det bli brist i omkring hälften av landets län.

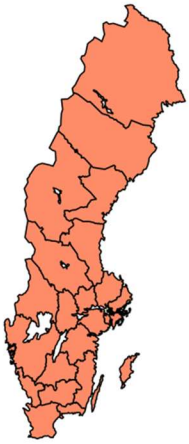
För barn- och fritidsutbildade bedöms det däremot finnas risk för överskott år 2040 i nästan hela landet. För arbetskraft med högskoleförberedande utbildning och transportutbildning bedöms arbetsmarknadsläget variera över landet, många län riskerar dock överskott.

För de gymnasiala utbildningarna finns det bedömningar av arbetsmarknadsläget år 2040 för samtliga län.

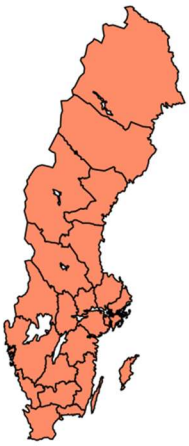
Vård- och omsorgs-utbildning

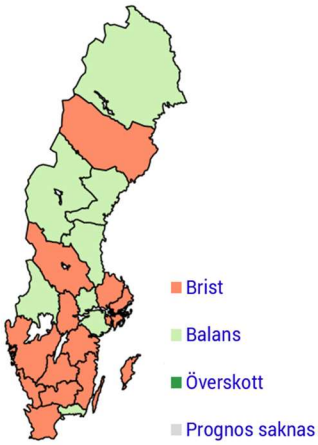
Industriteknisk utbildning

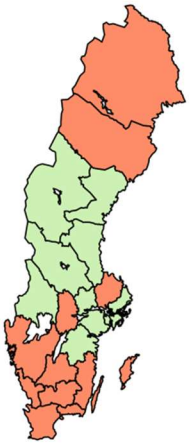
El-, automations-, dator- och kommunikationsteknisk utb.

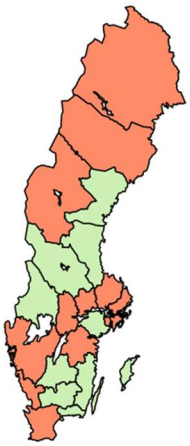
Fordonsutbildning

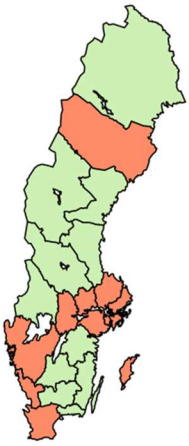
Naturbruksutbildning

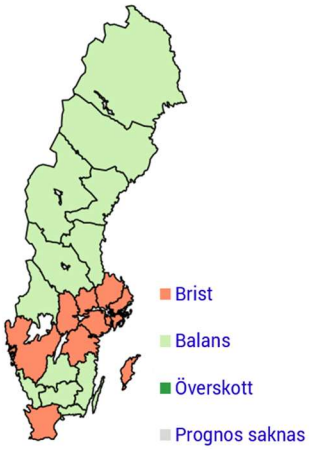
Restaurang- och livsmedelsutbildning

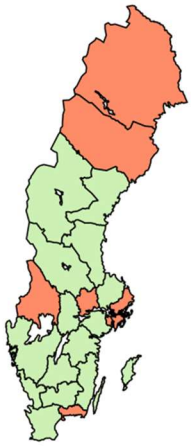
VVS-utbildning, utbildning inom drift, underhåll o energiteknik

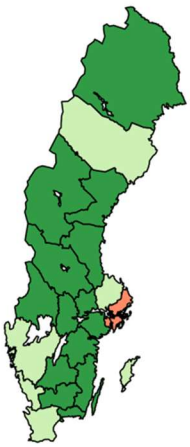
Byggutbildning

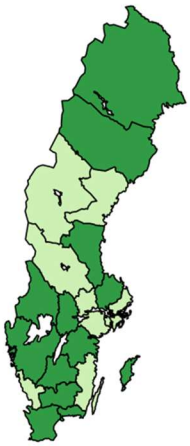
Försäljnings– och serviceutbildning

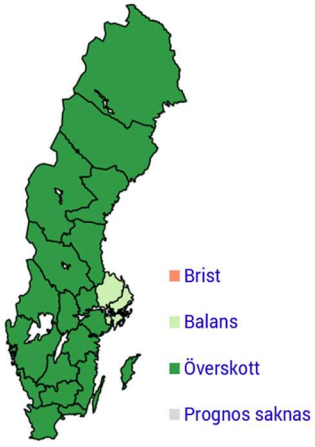
Transportutbildning

Högskoleförberedande utbildning

Barn- och fritids-utbildning

Brist i hela landet år 2040

Utbildningar som det bedöms vara brist på i alla län år 2040	Nationell bedömning år 2040
Vård- och omsorgsutbildning	Brist
Industriteknisk utbildning	Stor brist
El-, automations-, dator- och kommunikationsteknisk utbildning	Brist

Vård- och omsorgsutbildning

Det bedöms vara brist på vård- och omsorgsutbildade i alla län år 2040. Det beror på att efterfrågan kommer att öka kraftigt samtidigt som tillgången beräknas vara i stort sett oförändrad eller minska i flertalet län under prognosperioden.

Efterfrågan på vård- och omsorgsutbildade bedöms öka mycket starkt i hela landet. Det beror dels på ett ökat antal äldre under kommande år, vilka bedöms behöva vård och omsorg, dels på utbildningsväxlingen. Utbildningsväxlingen innebär att andelen av personalen med vård- och omsorgsutbildning antas öka inom yrkena undersköterska, skötare, vårdbiträde och personlig assistent. Att undersköterska numera är en skyddad yrkestitel med särskilda utbildningskrav bidrar till denna utveckling. Efterfrågetillväxten fram till år 2040 beräknas till mellan 25 och 60 procent i landets län. Särskilt mycket beräknas efterfrågan öka i Uppsala och Stockholms län. I dessa län beräknas ökningen till 60 respektive 50 procent.

Samtidigt bedöms tillgången vara i stort sett oförändrad i många län under prognosperioden. Undantag är några län i syd- och mellansverige där tillgången beräknas öka. I Uppsala län bedöms tillgången öka med 20 procent och i Södermanlands, Västmanlands, Kronobergs och Skåne län bedöms ökningen till omkring 10 procent. Tillgången på vård- och omsorgsutbildade beräknas samtidigt minska i Norrbottens län med 10 procent.

Den oförändrade tillgången i stora delar av landet beror på att medelåldern bland de vård- och omsorgsutbildade är relativt hög, vilket medför jämförelsevis stora pensionsavgångar. Dessutom sker en viss vidareutbildning. Vanligast är att läsa vidare på eftergymnasial nivå inom hälso- och sjukvårdsområdet. Sammantaget beräknas antalet examinerade i många län – trots ett relativt stort tillskott från komvux - inte vara tillräckligt stort för att ersätta dem som går i pension eller vidareutbildar sig under prognosperioden.

Industriteknisk utbildning

Även på industritekniskt utbildade bedöms det bli brist i alla län år 2040. I nästan alla län väntas bristen dessutom bli stor. Efterfrågan på industritekniskt utbildade bedöms minska under prognosperioden i de flesta län. I övriga län bedöms efterfrågan vara ungefär oförändrad. Samtidigt bedöms tillgången minska mycket kraftigt, i flertalet län rör det sig nästan om en halvering av tillgången på arbetskraft med industriteknisk utbildning fram till år 2040.

Efterfrågan på arbetskraft väntas visserligen öka något i flera län inom exempelvis vissa industribranscher och byggverksamhet. Men samtidigt antas utbildningsväxlingen motverka denna ökning. Idag arbetar en del av de industritekniskt utbildade i yrken med andra utbildningskrav, såsom yrken som vanligtvis kräver högre kompetenskrav än gymnasieutbildning eller yrken där annan yrkesutbildning än industriteknisk utbildning efterfrågas. Inom dessa yrken väntas arbetsgivarna i första hand efterfråga arbetskraft med annan utbildningsbakgrund när de nyanställer under prognosperioden.

Tillgången beräknas minska eftersom examinationen kommer att vara långt ifrån tillräcklig för att ersätta dem som lämnar arbetskraften. Medelåldern är mycket hög i utbildningsgruppen, vilket medför stora pensionsavgångar under kommande år. Dessutom väntas relativt många lämna utbildningsgruppen på grund av vidareutbildning inom exempelvis teknik och tillverkning.

El-, automations-, dator- och kommunikationsteknisk utbildning

Det bedöms bli brist i samtliga län på arbetskraft med utbildning inom el, data, kommunikationsteknik och automation år 2040. Det beror på att efterfrågan ökar mer än tillgången i många län. Det råder dessutom brist på arbetskraft inom flera

eltekniska yrken vid framskrivningens början, enligt Arbetsförmedlingens yrkesbarometer. För denna utbildning tas hänsyn till dagens arbetsmarknadsläge vid bedömningen år 2040.

Efterfrågan bedöms öka i omkring hälften av länen, företrädesvis län i syd- och mellansverige. Samtidigt beräknas efterfrågan vara i stort sett oförändrad i ungefär lika många län. Det gäller främst län i sydöstra Sverige och skogslän. I ett par andra län bedöms efterfrågan minska. Efterfrågeutvecklingen beror på en kombination av utvecklingen i näringsgrenar som vanligtvis efterfrågar personer med dessa utbildningar, som bland annat elkraftsindustrin och byggverksamheten, och i viss mån på utbildningsväxlingen.

Tillgången beräknas vara i stort sett oförändrad i flertalet län under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade beräknas bli ungefär lika många som antalet som lämnar arbetskraften, flyttar eller vidareutbildar sig. I ett par län, Uppsala och Skåne län, väntas tillgången dock öka med cirka 15 procent. Bidragande förklaring till detta är relativt stor examination. I Norrbottens län beräknas tillgången samtidigt minska med 10 procent, delvis till följd av stora pensionsavgångar.

Brist och balans i länen år 2040

Utbildningar där arbetsmarknadsläget bedöms variera mellan brist och balans i länen år 2040	Nationell bedömning år 2040
Byggutbildning	Brist
Restaurang- och livsmedelsutbildning	Brist
Fordonsutbildning	Viss brist
Naturbruksutbildning	Viss brist
VVS, drift, underhåll och energiteknik	Viss brist
Försäljnings- och serviceutbildning	Balans

Byggutbildning

Arbetsmarknadsläget för byggutbildade bedöms variera mellan brist och balans i länen år 2040. I nio av landets län väntas det finnas risk för brist. I övriga län bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040. Bristen bedöms främst vara koncentrerad till syd- och mellansverige. I riket bedöms det vara brist år 2040.

Efterfrågan bedöms öka i god takt i samtliga län under prognosperioden. Även tillgången beräknas öka i de flesta län, dock inte alltid i samma utsträckning som efterfrågan, vilket medför risk för brist på byggutbildade år 2040.

Efterfrågan bedöms öka med mellan 15 och 50 procent i länen under prognosperioden. Ökningen sker främst till följd av den utbildningsväxling som väntas ske inom byggyrkena, då arbetsgivarna i högre grad antas vilja rekrytera arbetskraft med byggutbildning när de nyanställer. Dessutom väntas efterfrågan på arbetskraft öka inom byggverksamheten när befolkningen växer.

Tillgången på byggutbildade beräknas öka med mellan 10 och 30 procent i flertalet län fram till år 2040. I Södermanlands, Västmanlands och Västernorrlands län beräknas tillgången däremot vara i stort sett oförändrad. Bidragande orsaker till detta är en förhållandevis liten examination för de två förstnämnda länen och en relativt stor pensionsavgång för Västernorrlands län. Tillgången i Stockholms län beräknas samtidigt minska fram till år 2040, vilket förklaras av att examinationen inte beräknas vara tillräckligt stor för att kompensera för dem som lämnar arbetsmarknaden eller vidareutbildar sig.

Det är dock svårt att få en heltäckande bild av såväl tillgången som efterfrågan på byggutbildade eftersom det sker en omfattande inpendling av arbetskraft från andra länder.

Restaurang- och livsmedelsutbildning

Det bedöms finnas risk för brist på arbetskraft med restaurang- och livsmedelsutbildning i hälften av Sveriges län år 2040. I övriga län väntas ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge. I riket bedöms det vara risk för brist år 2040.

Efterfrågans utveckling bedöms variera över landet. I ungefär hälften av länen väntas efterfrågan minska eller vara i stort sett oförändrad under prognosperioden. Det gäller bland annat flera skogslän samt några län i sydöstra Sverige. I övriga län bedöms efterfrågan öka med mellan 10 och 20 procent, bland annat storstadslänen, ett antal andra län i syd- och mellansverige samt Västerbottens län. Ökningen beror främst på att efterfrågan på arbetskraft

bedöms öka inom näringsgrenar där personer med denna utbildning vanligtvis arbetar, exempelvis hotell och restaurang. Dessutom väntas efterfrågan öka på grund av utbildningsväxlingen inom dessa verksamheter. Arbetsgivarna antas i första hand vilja anställa personer med formell utbildning, vilket innebär att andelen med restaurang- och livsmedelsutbildning ökar bland exempelvis kockar, kallskänkor och servitörer under prognosperioden.

Tillgången på utbildade beräknas minska i nästan hela landet fram till år 2040. Det beror på att antalet som examineras inte kommer att vara tillräckligt många för att ersätta dem som lämnar utbildningsgruppen på grund av pension eller vidareutbildning. Endast i Kronobergs län väntas tillgången öka. Jönköpings och Kalmar län beräknas ha en i stort sett oförändrad tillgång under prognosperioden.

Fordonsutbildning
Bristen på fordonsutbildade riskerar att omfatta många län år 2040. I 13 av 21 län bedöms det finnas risk för brist på arbetskraft med denna kompetens. Arbetsmarknadsläget i övriga län bedöms vara relativt balanserat. Efterfrågan bedöms öka i flertalet län under prognosperioden samtidigt som tillgången beräknas minska eller vara ungefär oförändrad. På nationell nivå bedöms det finnas risk för viss brist på fordonsutbildade.

Efterfrågan ökar i nästan alla län, med som mest 25 procent. Efterfrågan ökar till följd av utbildningsväxlingen då exempelvis en större andel av motorfordonsmekanikerna på sikt antas ha en gymnasial fordonsutbildning. Befolkningsutvecklingen i länen antas dessutom påverka hur stort behovet av arbetskraft inom handel och service av motorfordon kommer att vara.

I några län bedöms efterfrågan vara i stort sett oförändrad, vilket beror på en svag befolkningsutveckling i dessa län då detta antas påverka behovet av fordonsutbildade. Det gäller Blekinge, Gävleborgs, Västernorrlands och Norrbottens län.

Tillgången på fordonsutbildade beräknas vara ungefär oförändrad i de flesta län fram till år 2040. I en tredjedel av länen väntas tillgången minska. Det gäller exempelvis Stockholms, Östergötlands, Kalmar, Gotlands, Dalarnas och Norrbottens län. I dessa län beräknas inte examinationen vara tillräckligt stor för att kompensera för dem som lämnar arbetsmarknaden eller vidareutbildar sig.

Naturbruksutbildning
Även bristen på naturbruksutbildade riskerar att omfatta många län eftersom efterfrågan bedöms öka mer än tillgången. 12 län riskerar en bristsituation år 2040. Arbetsmarknadsläget i övriga län bedöms vara relativt balanserat eftersom tillgången i dessa län beräknas tillgodose efterfrågan i högre utsträckning. Det kan dock råda skillnader i arbetsmarknadsläge mellan olika inriktningar. På nationell nivå bedöms det finnas risk för viss brist år 2040.

Efterfrågan på naturbruksutbildade bedöms öka i samtliga län under prognosperioden, med mellan 15 och 40 procent. Ökningen beror främst på utbildningsväxlingen, som innebär att en större andel av dem som arbetar inom bland annat lantbruks- och trädgårdsyrken och yrken inom skogsarbete antas ha en naturbruksutbildning på sikt. Efterfrågan bedöms också öka till följd av ett ökat behov av arbetskraft inom näringsgrenar där personer med naturbruksutbildning vanligtvis arbetar, som jord- och skogsbruk.

Tillgången på arbetskraft med naturbruksutbildning ökar i flertalet län men inte lika mycket som efterfrågan. I några län beräknas tillgången vara ungefär oförändrad under prognosperioden. Det gäller Kalmar, Blekinge, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län. I Gotlands län beräknas tillgången minska med 10 procent, vilket främst beror på stora pensionsavgångar.

Utbildning inom VVS, drift, underhåll och energiteknik
Det bedöms finnas risk för brist på utbildade i ungefär hälften av Sverige län år 2040. I övriga län bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat. På nationell nivå bedöms det vara risk för viss brist på utbildade år 2040.

Efterfrågan bedöms öka i samtliga län men i varierad utsträckning, ökningen beräknas till mellan 5 och 50 procent fram till år 2040.

Ökningen beror främst på utbildningsväxlingen, vilken innebär att allt fler av dem som arbetar som VVS-montörer och kyl- och värmepumpstekniker antas ha denna utbildning år 2040 jämfört med idag. Befolkningsutvecklingen i länen antas också påverka hur stort behovet av arbetskraft med denna utbildning kommer att vara. Starkast bedöms efterfrågeökningen vara i Uppsala, Hallands och Stockholms län. Svagast ökning väntas i Norrbottens, Kalmar och Jämtlands län.

Tillgången beräknas vara ungefär oförändrad eller minska i en tredjedel av landets län. Flera av dessa län riskerar en bristsituation år 2040. Det gäller Stockholms, Södermanlands, Gotlands, Västmanlands och Västerbottens län. I övriga län beräknas tillgången öka med mellan 5 och 40 procent.

Försäljnings- och serviceutbildning

Arbetsmarknadsläget för försäljnings- och serviceutbildade bedöms bli relativt balanserat i 15 län år 2040. Både efterfrågan och tillgången beräknas minska kraftigt under prognosperioden. I några län bedöms det finnas risk för brist eftersom tillgången där minskar mycket starkare än efterfrågan. Dessa län är Stockholms, Blekinge, Värmlands, Västmanlands, Västerbottens och Norrbottens län med en minskning av tillgången mellan 40 och 50 procent. På nationell nivå bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040.

Efterfrågan på arbetskraft med denna utbildning bedöms minska i samtliga län med mellan 20 och 35 procent. Den sjunkande efterfrågan beror på den pågående utbildningsväxlingen på arbetsmarknaden. Kompetenskraven ökar i många yrken där det tidigare har varit tillräckligt med gymnasieutbildning men där arbetsgivarna nu alltmer efterfrågar arbetskraft med eftergymnasial utbildning, exempelvis handläggare inom offentlig förvaltning och försäkringsrådgivare, säljare och inköpare.

Även tillgången på utbildade minskar i samtliga län. Nedgången varierar mellan 30 och 50 procent. Orsaken till minskningen är stora pensionsavgångar som inte täcks av examinationen. Dessutom är vidareutbildningen stor.

Varierat arbetsmarknadsläge i länen år 2040

Utbildning där arbetsmarknadsläget bedöms variera mellan brist, balans och överskott i länen år 2040	Nationell bedömning år 2040
Transportutbildning	Balans

Transportutbildning

Det bedöms bli överskott på transportutbildade i två tredjedelar av Sveriges län år 2040. I sex län väntas ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge. Endast i Stockholms län bedöms det finnas risk för brist. Det beror på en mycket stark ökning av efterfrågan i länet, vilken drivs av utbildningsväxlingen eftersom många som arbetar i transportyrken i Stockholms län saknar en gymnasial transportutbildning. På nationell nivå bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040.

Både tillgången och efterfrågan på transportutbildade bedöms öka kraftigt i nästan alla län. Orsaken till att det bedöms bli överskott i stora delar av landet är att tillgången beräknas öka mer än efterfrågan.

Ett undantag är Gotlands län, där tillgången beräknas vara i stort sett oförändrad under prognosperioden till skillnad mot övriga län där tillgången ökar tydligt. Det bedöms innebära ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2040 i Gotlands län.

Tillgången ökar starkt i många län på grund av att antalet examinerade från gymnasieskola, komvux och arbetsmarknadsutbildning beräknas vara mycket större än de som vidareutbildar sig eller lämnar arbetskraften på grund av pensionsavgång. Intresset för fordons- och transportprogrammet har under senare år ökat i flera län, vilket bidrar till den starka tillgångsökningen.

Efterfrågan ökar framför allt eftersom det antas ske en utbildningsväxling inom flera transportyrken där relativt många idag har grundskoleutbildning som högsta utbildning. Det betyder att andelen med gymnasial transportutbildning antas öka bland buss- och lastbilsförare under prognosperioden.

Bedömningen i framskrivningen avser transport-utbildade på gymnasial nivå och inte personer med yrkeskompetensbevis. Arbetsmarknadsläget kan skilja sig mellan dessa två grupper.

Balans och överskott i länen år 2040

Utbildningar där arbetsmarknadsläget bedöms variera mellan balans och överskott i länen år 2040	Nationell bedömning år 2040
Högskoleförberedande utbildning	Visst överskott
Barn- och fritidsutbildning	Överskott

Högskoleförberedande utbildning

Det bedöms finnas risk för överskott på personer med högskoleförberedande utbildning, som högsta utbildning, i två tredjedelar av landets län år 2040. I övriga län väntas ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge. På nationell nivå bedöms det finnas risk för visst överskott.

Efterfrågan antas vara oförändrad eller minska i så gott som samtliga län fram till år 2040. Det beror på utbildningsväxlingen, vilken innebär att kompetenskraven ökar i många yrken där det tidigare har varit tillräckligt med gymnasie-utbildning men där arbetsgivarna nu alltmer efterfrågar eftergymnasial utbildning. Utbildningsväxlingen innebär också att arbetsgivarna i högre grad antas efterfråga arbetskraft med gymnasiala yrkesutbildningar inom till exempel vård och omsorg eller bygg och anläggning, i stället för arbetskraft med högskoleförberedande utbildning.

I några län bedöms efterfrågan öka något, mellan 5 och 10 procent. Det gäller Uppsala, Skåne och Hallands län. Det beror på en starkare tillväxt inom ett antal näringsgrenar där personer med dessa utbildningar arbetar idag.

Tillgången beräknas öka i två tredjedelar av länen. Ökningen varierar mellan 5 och 30 procent. I de flesta län bedöms ökningen vara relativt liten. I en tredjedel av länen, främst i norra Sverige, bedöms tillgången minska eller vara i stort sett oförändrad.

Tillgång och efterfrågan, och därmed även bedömningen år 2040, avser endast de som har en högskoleförberedande gymnasieutbildning som högsta utbildning och inte väntas studera vidare på exempelvis högskolan. Någon bedömning av hur många som skulle behöva läsa de högskole-förberedande programmen för att tillräckligt många ska kunna utbildas på eftergymnasial nivå har inte gjorts.

Barn- och fritidsutbildning

Det bedöms finnas risk för överskott på barn- och fritidsutbildade i nästan hela landet år 2040. Det beror på att tillgången ökar mycket mer än efterfrågan på utbildade. Endast i Uppsala och Stockholms län väntas ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge. För Uppsala län beror det på att antalet förskolebarn väntas öka i länet under prognosperioden och för Stockholms län är förklaringen en relativt sett svag ökning av tillgången på utbildade. På nationell nivå bedöms det finnas risk för överskott på barn- och fritidsutbildade.

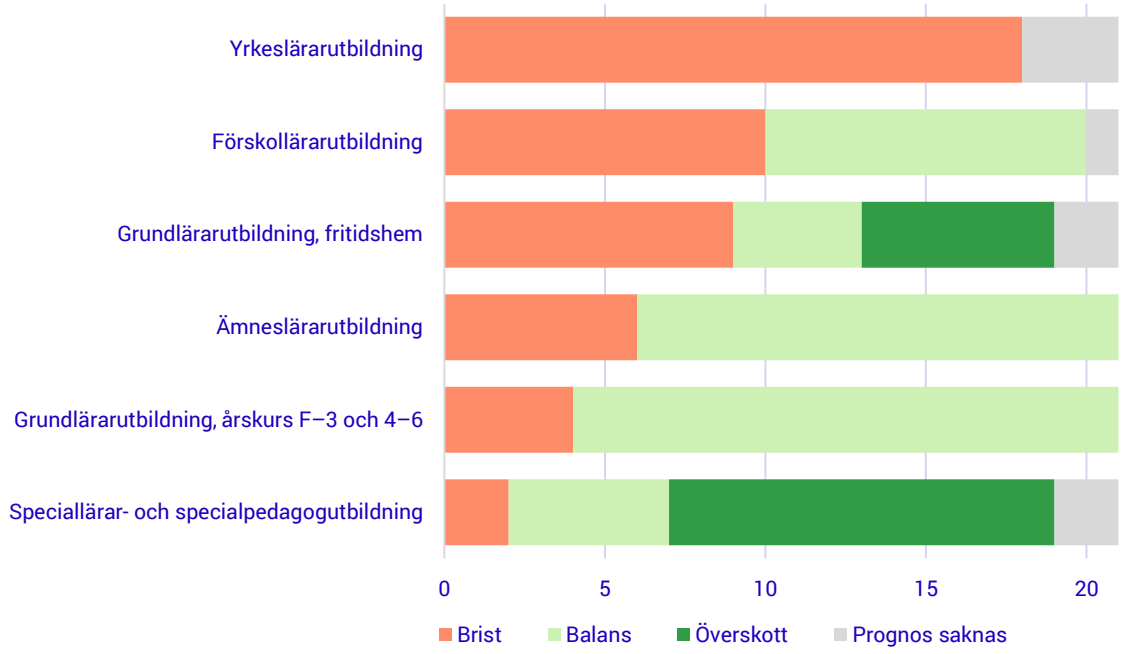
Efterfrågan på barn- och fritidsutbildade bedöms öka i flertalet län under prognosperioden. Ökningen av efterfrågan beror på utbildnings-växlingen som väntas fortsätta under prognos-perioden. Den innebär att en större andel av dem som arbetar som barnskötare eller elevassistent på sikt antas ha barn- och fritidsutbildning. Även i yrkena vårdbiträden och personliga assistenter väntas andelen med denna utbildning öka.

Samtidigt minskar behovet av arbetskraft inom näringsgrenarna förskola och grundskola till följd av att antalet barn väntas bli färre i alla län utom Uppsala län. Inom vård och omsorg bedöms däremot behovet av arbetskraft öka. Ökningen av efterfrågan uppgår till mellan 5 och 20 procent förutom i Uppsala län där efterfrågan bedöms öka med 40 procent. Fem län, främst i norra Sverige, bedöms ha en ungefär oförändrad efterfrågan under prognosperioden. I Blekinge län väntas efterfrågan minska.

Tillgången på barn- och fritidsutbildade beräknas öka i samtliga län, med mellan 10 och 50 procent. I flera län väntas tillgången öka mycket kraftig, som i exempelvis Västmanlands, Kronobergs och Gotlands län. Det beror på en stor examination i kombination med relativt små pensionsavgångar.

Pedagogik och lärarutbildning

Diagram 2. Arbetsmarknadsläget år 2040. Antal län där det bedöms bli brist, balans eller överskott
För några län saknas bedömningar på grund av ett litet antal utbildade

Brist på lärare i flera län trots minskande barnkullar

De pedagogiska utbildningarna på eftergymnasial nivå redovisas för sex lärargrupper. På nationell nivå bedöms det vara balans på flera lärargrupper år 2040. På yrkeslärare väntas däremot stor brist.

På regional nivå bedöms arbetsmarknadsläget för lärargrupperna variera mellan brist, relativt balanserat och risk för överskott år 2040.

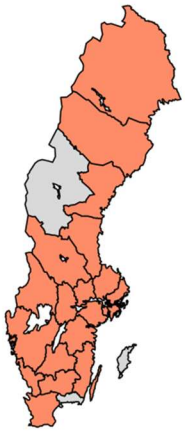
Antalet barn och ungdomar i Sverige bedöms vara färre år 2040 än idag. Efterfrågan på utbildade lärare väntas trots det öka framöver. Det beror på ett antagande att alla lärare ska ha lärarexamen på sikt. Det betyder att det finns risk för brist på lärare i många län. Det gäller främst utbildningarna till yrkeslärare, förskollärare och grundlärare med inriktning fritidshem. I norra Sverige finns det risk för brist på nästan alla lärargrupper.

På utbildade speciallärare och specialpedagoger bedöms det däremot finnas risk för överskott i flertalet län.

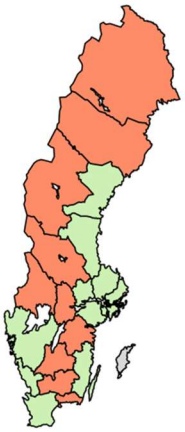
Endast i Uppsala län väntas antalet barn och unga vara ungefär oförändrat år 2040 jämfört med idag. I övriga län bedöms antalet barn och unga minska.[1]

[1] Den framtida befolkningen i Sveriges län och kommuner 2024–2040, SCB 2024

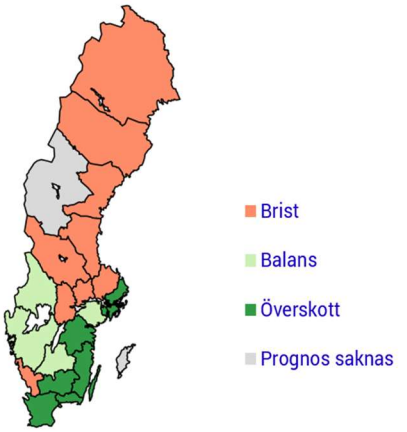
Yrkeslärarutbildning

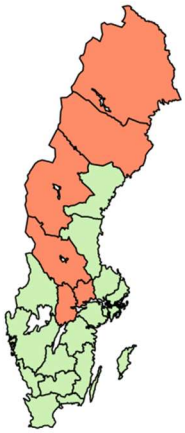
Förskollärarutbildning

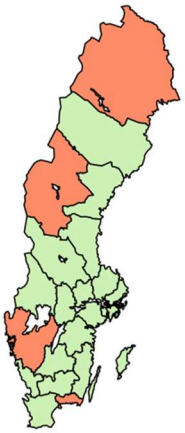
Grundlärarutbildning: Fritidshem

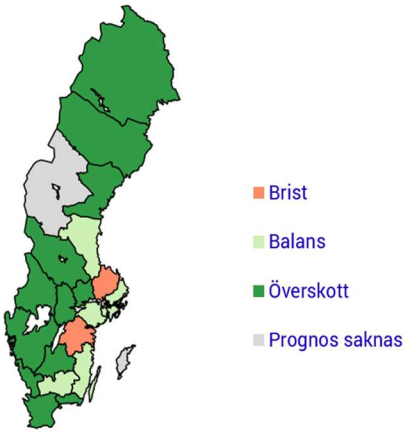
Ämneslärarutbildning

Grundlärarutbildning: årskurs F–3 och 4–6

Speciallärar- och specialpedagogutbildning

Brist i hela landet år 2040

Utbildning som det bedöms vara brist på i alla län år 2040	Nationell bedömning år 2040
Yrkeslärarutbildning	Stor brist

Yrkeslärarutbildning

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 för yrkeslärarutbildningen finns för 18 län. Bristen på personer med yrkeslärarutbildning bedöms bli mycket omfattande år 2040. Samtliga län riskerar att få brist på yrkeslärare år 2040. Nästan alla län riskerar dessutom en stor brist.

Efterfrågan på utbildade yrkeslärare kommer att öka i samtliga län, ofta är ökningen mycket stor. Den ökade efterfrågan beror på att personer med yrkeslärarutbildning på sikt antas ersätta de yrkeslärare som idag saknar sådan utbildning.

Tillgången beräknas minska i hela landet. I några län bedöms tillgången nästan halveras eftersom examinationen är långt ifrån tillräcklig för att täcka de stora pensionsavgångarna. Det gäller främst Västra Götalands, Värmlands och Norrbottens län.

Brist och balans i länen år 2040

Utbildningar där arbetsmarknadsläget bedöms variera mellan brist och balans i länen år 2040	Nationell bedömning år 2040
Förskollärarutbildning	Balans
Grundlärarutbildning, årskurs F–3 och 4–6	Balans
Ämneslärarutbildning	Balans

Förskollärarutbildning

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 för förskollärarutbildning finns för 20 län. Det finns risk för brist på personer med förskollärarutbildning i hälften av landets län år 2040. I övriga län bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat. Utmärkande för de flesta län som riskerar en bristsituation är att tillgången på personer med förskollärarutbildning beräknas minska kraftigt. Pensionsavgångarna väntas bli stora. På nationell nivå bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040.

Den totala efterfrågan i riket på arbetskraft med förskollärarutbildning bedöms vara ungefär lika stor år 2040 som idag. I en tredjedel av Sveriges län bedöms efterfrågan, liksom i riket som helhet, vara i stort sett oförändrad. I andra län ökar eller minskar efterfrågan något, men förändringarna är små.

Antalet barn i förskoleåldern väntas minska eller vara oförändrat i länen framöver, vilket minskar behovet av förskollärare. Uppsala län är ett undantag, här väntas antalet förskolebarn öka.

Det minskade behovet av personal till följd av färre barn motverkas dock av att en ökad andel av personalen inom förskolan på sikt antas vara förskollärare, efter att under flera år ha minskat, och på grund av utbildningsväxlingen. Utbildningsväxlingen innebär att behöriga förskollärare antas ersätta dem som idag arbetar som förskollärare utan att ha en förskollärarutbildning.

Tillgången på arbetskraft beräknas minska kraftigt, med upp till 35 procent, i ungefär hälften av länen fram till år 2040. I övriga län väntas tillgången vara i stort sett oförändrad.

Grundlärarutbildning årskurs F–3 och 4–6

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för samtliga län. Arbetsmarknadsläget för grundlärarutbildade årskurs F–3 och 4–6 bedöms vara relativt balanserat i nästan alla län år 2040. I fyra län bedöms det finnas risk för brist, vilket framför allt beror på en minskad tillgång. På nationell nivå bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040.

Efterfrågan väntas vara ungefär oförändrad eller öka något fram till år 2040 i de flesta län. Utvecklingen beror på att utbildade lärare antas ersätta dem som idag arbetar som lärare i grundskolan utan en lärarexamen. Denna ökning motverkas delvis av att antalet barn väntas minska under prognosperioden i alla län utom Uppsala län, vilket minskar behovet av lärare i grundskolan.

Tillgången beräknas minska eller vara ungefär oförändrad i drygt hälften av länen. I övriga län väntas tillgången öka något. Det gäller främst län i syd- och mellansverige.

Ämneslärarutbildning

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för samtliga län. Arbetsmarknadsläget för ämneslärarutbildade bedöms vara relativt balanserat i två tredjedelar av Sveriges län år 2040. I dessa län beräknas tillgången och efterfrågan utvecklas i ungefär samma omfattning. I sex län bedöms det finnas risk för brist, det gäller några norrlandslän och ett antal län i mellansverige. Utmärkande för län med brist är ofta en minskande tillgång. På nationell nivå bedöms det vara en relativt balanserad arbetsmarknadssituation år 2040.

Efterfrågan bedöms öka i de flesta län fram till år 2040. Ökningen beror på utbildningsväxlingen, som innebär att utbildade ämneslärare antas ersätta dem som idag arbetar som lärare utan lärarexamen. Denna ökning motverkas dock delvis av att behovet av lärare bedöms minska under prognosperioden till följd av att antalet barn i åldrarna 13–18 år väntas bli färre. I några län väntas efterfrågan vara i stort sett oförändrad under prognosperioden. Det gäller bland annat Östergötlands, Västernorrlands och Norrbottens län.

Tillgången beräknas vara oförändrad eller endast öka svagt fram till år 2040 i större delen av landet. Några län i södra Sverige väntas ha en något starkare tillväxt, omkring 10–15 procent. Det gäller Skåne, Hallands, Västra Götalands, Blekinge och Kronobergs län. I några andra län beräknas tillgången minska, Västerbottens, Norrbottens, Örebro och Västernorrlands län.

Varierat arbetsmarknadsläge i länen år 2040

Utbildningar där arbetsmarknadsläget bedöms variera mellan brist, balans och överskott i länen år 2040	Nationell bedömning år 2040
Grundlärarutbildning, fritidshem	Balans
Speciallärar- och specialpedagogutbildning	Balans

Grundlärarutbildning med inriktning fritidshem

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 19 län. Arbetsmarknadsläget år 2040 för grundlärarutbildade med inriktning mot fritidshem bedöms variera mellan länen. I hälften av länen väntas det finnas risk för brist. Det rör sig huvudsakligen om norrlandslän samt några län i mellansverige. Orsaken till bristen är oftast en starkt minskande tillgång, vilket stora pensionsavgångar bidrar till. I Örebro, Västmanlands och Norrbottens län beräknas tillgången nästan halveras under prognosperioden. Uppsala och Hallands län utgör undantag, där orsakas bristen i stället av en stark efterfrågetillväxt.

Fyra län, Södermanlands, Jönköpings, Värmlands och Västra Götalands län, bedöms ha ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2040. I dessa län beräknas tillgången och efterfrågan utvecklas i ungefär samma takt. Sex län i östra delarna av syd- och mellansverige beräknas däremot få en starkare utveckling av tillgången än efterfrågan. Detta medför att det finns risk för överskott i dessa län år 2040.

Efterfrågan bedöms minska eller vara oförändrad i flertalet län, vilket beror på att antalet barn väntas minska under prognosperioden. Det finns några undantag, i dessa län bedöms efterfrågan öka under prognosperioden. I Dalarnas, Hallands och Västerbottens län antas utbildningsväxlingen bidra till efterfrågetillväxten. Ökningen beror på att utbildade lärare antas ersätta dem som idag arbetar som grundlärare med inriktning mot fritidshem utan en lärarexamen.

Tillgången beräknas minska eller vara oförändrad i ungefär två tredjedelar av länen. Minskningen är många gånger mycket stor, mellan 25 och 50 procent i ett antal län i mellansverige och norra Sverige. I några län i syd- och mellansverige bedöms tillgången däremot öka. Störst ökning beräknas ske i Stockholms, Skåne och Östergötlands län, mellan 20 och 30 procent.

Speciallärar- och specialpedagogutbildning

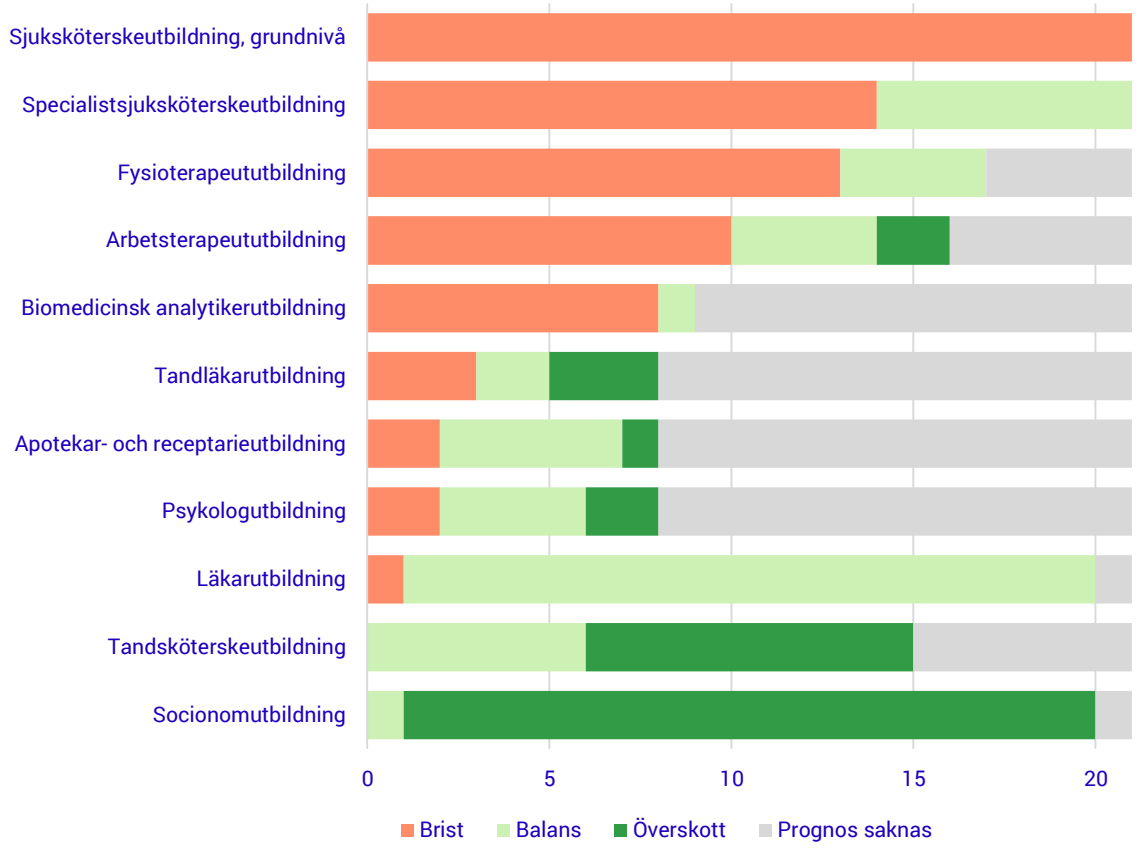
Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 19 län. Även för speciallärare och specialpedagoger bedöms arbetsmarknadsläget variera mellan länen. Det bedöms finnas risk för överskott år 2040 i många län på grund av en mycket stor ökning av tillgången. I några län bedöms arbetsmarknadsläget i stället vara relativt balanserat. I Uppsala och Östergötlands län väntas det finnas risk för brist. Den nationella bedömningen av arbetsmarknadsläget år 2040 är relativt balanserat.

Efterfrågan väntas öka starkt i nästan alla län. Det beror främst på utbildningsväxlingen, som innebär att utbildade speciallärare och specialpedagoger antas ersätta dem som idag arbetar som speciallärare eller specialpedagog utan en sådan utbildning. Dessutom antas andelen av personalen i skolorna som arbetar i yrkena speciallärare och specialpedagog öka något under prognosperioden.

Även tillgången beräknas öka kraftigt i nästan samtliga län under prognosperioden. Det beror på att antalet examinerade väntas vara mycket fler än de som går i pension. Antalet nybörjarplatser har dubblerats på riksnivå under de senaste två decennierna, vilket främst förklaras av att speciallärarutbildningen återinfördes år 2008 efter ett uppehåll sedan 1990-talets början. I ungefär hälften av länen beräknas tillgången öka mycket kraftigt med omkring 50 till 75 procent fram till år 2040. Det gäller exempelvis Södermanlands, Västmanlands och Örebro län.

Hälso- och sjukvård samt social omsorg

Diagram 3. Arbetsmarknadsläget år 2040. Antal län där det bedöms bli brist, balans eller överskott
För några län saknas bedömningar på grund av ett litet antal utbildade

Brist på hälso- och sjukvårdsutbildade

Inom utbildningsområdet hälso- och sjukvård finns det risk för fortsatt brist på flera utbildningsgrupper.

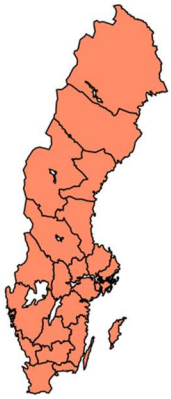
Efterfrågan på hälso- och sjukvårdsutbildade beror till stor del på befolkningens storlek och struktur. Behovet av vård är till exempel ofta större bland äldre än bland yngre. Efterfrågan på arbetskraft inom hälso- och sjukvårdsområdet bedöms fortsätta att öka i takt med en ökad befolkning och allt fler äldre. Befolkningstillväxten bedöms dock vara ojämnt fördelad över landet. I flera län väntas befolkningen minska fram till år 2040. I andra län bedöms befolkningen fortsätta att öka. Efterfrågan på hälso- och sjukvårdsutbildade beräknas dock öka i nästan hela landet till följd av ett ökat antal äldre.

För flera utbildningar bedöms tillgången inte öka tillräckligt mycket för att tillgodose den framtida efterfrågan. Det finns därför risk för brist på arbetskraft i stora delar av Sverige för flera hälso- och sjukvårdsutbildningar.

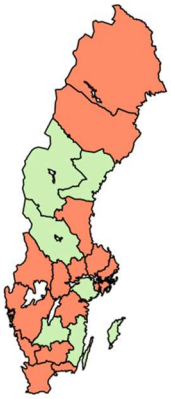
Samtliga län riskerar fortsatt brist på grundutbildade sjuksköterskor. Många län riskerar också brist på specialistsjuksköterskor. Det väntas även vara brist på fysioterapeuter och arbetsterapeuter i ett flertal län år 2040.

För legitimationsutbildningarna inom hälso- och sjukvården vägs situationen i dagsläget, enligt Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkät, in vid bedömningen av arbetsmarknadsläget år 2040.

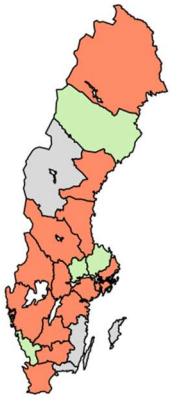
Sjuksköterskeutbildning: Grundnivå

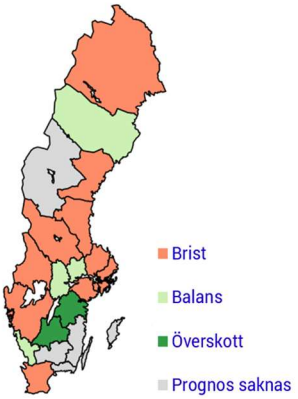
Specialistsjuksköterske-utbildning

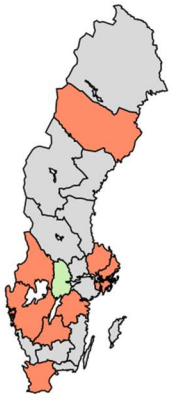
Fysioterapeututbildning

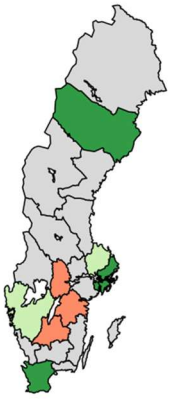
Arbetsterapeututbildning

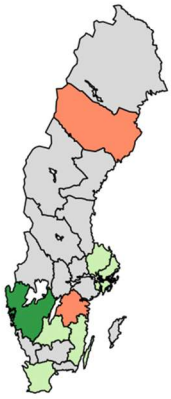
Biomedicinsk analytikerutbildning

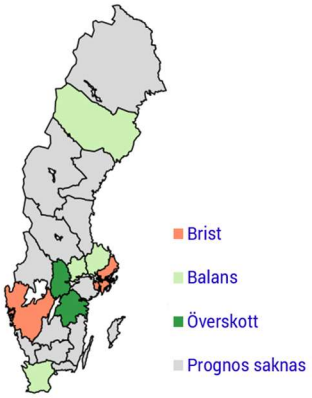
Tandläkarutbildning

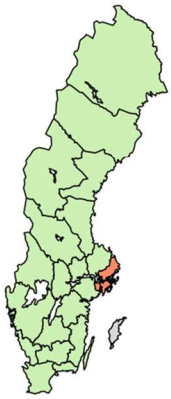
Apotekar- och receptarie-utbildning

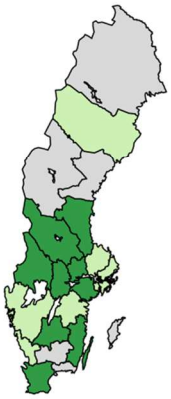
Psykologutbildning

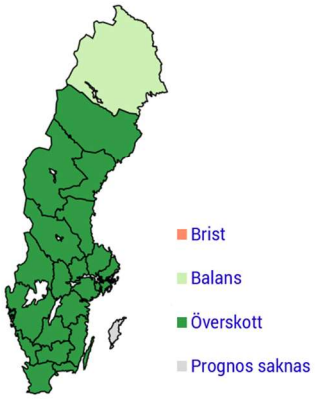
Läkarutbildning

Tandsköterskeutbildning

Socionomutbildning

Brist i hela landet år 2040

Utbildning som det bedöms vara brist på i alla län år 2040	Nationell bedömning år 2040
Sjuksköterskeutbildning, grundnivå	Brist

Sjuksköterskeutbildning, grundnivå

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för samtliga län. Det bedöms vara brist på grundutbildade sjuksköterskor i alla län år 2040. På nationell nivå bedöms det därmed också vara brist. Bristen beror på att tillgången på grundutbildade sjuksköterskor inte beräknas öka i tillräckligt hög utsträckning för att täcka den framtida efterfrågan på sjuksköterskor. Samtidigt är det brist redan idag.

För många län väntas dagens bristsituation kvarstå under prognosperioden eftersom tillgång och efterfrågan beräknas utvecklas i ungefär samma takt fram till år 2040. Orsaken till att bedömningarna för år 2040 tar hänsyn till dagens brist är att det krävs legitimation för att arbeta som sjuksköterska. Det innebär att en bristsituation i dagsläget betyder att det finns vakanta tjänster som inte har kunnat tillsättas. Efterfrågan i dagsläget är därmed större än antalet sysselsatta sjuksköterskor.

Två län riskerar en ökad brist, Östergötlands och Västra Götalands län, till följd av att tillgången beräknas minska respektive vara oförändrad samtidigt som efterfrågan ökar fram till år 2040.

Efterfrågan på grundutbildade sjuksköterskor bedöms öka inom hälso- och sjukvården och äldreomsorgen i nästan alla län fram till år 2040, till följd av befolkningsutvecklingen och ett ökat antal äldre.

Tillgången beräknas öka i drygt hälften av Sveriges län, dock inte i tillräckligt stor utsträckning för att täcka efterfrågan på sjuksköterskor. I övriga län väntas tillgången vara oförändrad eller minska fram till år 2040. Det beror på pensionsavgångarna samt att vidareutbildningen till specialistsjuksköterska antas vara relativt stor.

Brist och balans i länen år 2040

Utbildningar där arbetsmarknadsläget bedöms variera mellan brist och balans i länen år 2040	Nationell bedömning år 2040
Specialistsjuksköterskeutbildning	Viss brist
Fysioterapeututbildning	Brist
Biomedicinsk analytikerutbildning	Brist
Läkarutbildning	Balans

Specialistsjuksköterskeutbildning

Det finns bedömningar av arbetsmarknadsläget år 2040 för samtliga län. Det bedöms vara brist på specialistutbildade sjuksköterskor i två tredjedelar av Sveriges län år 2040. I sju län bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat. Det som kännetecknar län med ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2040 är att tillgången ökar förhållandevis mycket. Tillgången bedöms öka mer än dubbelt så mycket som efterfrågan i dessa län fram till år 2040. På nationell nivå bedöms det vara viss brist på specialistutbildade sjuksköterskor. Bedömningarna av arbetsmarknadsläget år 2040 tar hänsyn till dagens brist på specialistsjuksköterskor.

Efterfrågan på specialistsjuksköterskor bedöms öka i ungefär samma omfattning som efterfrågan på grundutbildade sjuksköterskor. Befolkningstillväxten och ett ökat antal äldre i befolkningen väntas innebära en större efterfrågan på specialistsjuksköterskor. Dessutom antas en något större andel av dem som arbetar inom hälso- och sjukvården vara specialistsjuksköterskor på sikt.

Tillgången på specialistutbildade sjuksköterskor beräknas öka mer än tillgången på grundutbildade sjuksköterskor. Det beror på att relativt många grundutbildade sjuksköterskor antas vidareutbilda sig till specialistsjuksköterska. Det innebär att tillgången på specialistsjuksköterskor beräknas öka i nästan alla län. I två län väntas tillgången vara i stort sett oförändrad år 2040 jämfört med idag, Gävleborgs och Norrbottens län.

Fysioterapeututbildning

För fysioterapeututbildningen finns bedömningar av arbetsmarknadsläget år 2040 för 17 län. De flesta av dessa län riskerar en bristsituation år 2040. I många län beräknas tillgången och efterfrågan utvecklas i

ungefär samma omfattning. Eftersom det idag bedöms vara brist i flera län samtidigt som fysioterapeut är ett legitimationsyrke, antas det idag finnas vakanta tjänster som inte har kunnat tillsättas på grund av bristsituationen. Det betyder att dagens brist på fysioterapeuter antas kvarstå under prognosperioden.

I fyra län – Uppsala, Hallands, Västmanlands och Västerbottens län – bedöms arbetsmarknadsläget för fysioterapeuter vara relativt balanserat år 2040. Samtliga dessa län bedöms ha ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge även idag.

Efterfrågeökningen beror främst på befolkningstillväxten och ett ökat antal äldre, vilket bedöms öka behovet av fysioterapeuter inom hälso- och sjukvården och äldreomsorgen.

Tillgången beräknas öka i flertalet län. I några län väntas dock tillgången minska eller vara i stort sett oförändrad fram till år 2040. Det gäller Stockholms, Örebro, Dalarnas, Gävleborgs och Norrbottens län. Det beror på att examinationen inte är tillräckligt stor för att kompensera för dem som lämnar länets arbetsmarknad, till följd av exempelvis pensionsavgång.

Biomedicinsk analytikerutbildning

För denna utbildning har bedömningar av arbetsmarknadsläget år 2040 kunnat göras för 9 län. Bristen på biomedicinskt utbildade är redan idag omfattande. Åtta av dessa nio län riskerar fortsatt brist på biomedicinskt analytikerutbildade under prognosperioden. På nationell nivå bedöms det finnas risk för brist år 2040.

I Örebro län bedöms däremot arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040. Det beror på att tillgång och efterfrågan beräknas öka i ungefär samma omfattning, samtidigt som det vid framskrivningens början bedöms vara ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge i Örebro län. Det innebär att dagens relativt balanserade arbetsmarknadsläge i länet bedöms kvarstå under prognosperioden.

Efterfrågan väntas öka på biomedicinska analytiker inom hälso- och sjukvården till följd av befolkningstillväxten och ett ökat antal äldre i befolkningen.

Samtidigt beräknas tillgången minska i nästan alla län. I några län är nedgången kraftig till följd av stora pensionsavgångar. Det gäller bland annat Uppsala och Värmlands län. I Örebro och Jönköpings län beräknas tillgången i stället öka. I dessa län är pensionsavgångarna mindre.

Läkarutbildning

Bedömningar av arbetsmarknadsläget år 2040 för läkarutbildningen finns för samtliga län utom ett. Den samlade bedömningen är att dagens brist på läkare går mot ett mer balanserat arbetsmarknadsläge i slutet av prognosperioden. Det kan dock finnas risk för fortsatt brist på specialistläkare inom vissa specialistinriktningar. Tillgången på läkare kan också variera mellan olika delar av länen. På nationell nivå bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat totalt sett. I Stockholms län kan det finnas risk för viss brist beroende på större pensionsavgångar än genomsnittet.

Tillgången på läkare beräknas öka i god takt i samtliga län. Även efterfrågan bedöms öka i flertalet län. Ökningen av efterfrågan beror framför allt på befolkningstillväxten samt ett ökat antal äldre, vilket antas öka behovet av läkare inom hälso- och sjukvården. I län där den förväntade befolkningstillväxten blir svagare bedöms efterfrågan vara i stort sett oförändrad. Det gäller bland annat Blekinge, Västernorrlands och Norrbottens län.

Varierat arbetsmarknadsläge i länen år 2040

Utbildningar där arbetsmarknadsläget bedöms variera mellan brist, balans och överskott i länen år 2040	Nationell bedömning år 2040
Arbetsterapeututbildning	Brist
Tandläkarutbildning	Balans
Apotekar- och receptarieutbildning	Balans
Psykologutbildning	Balans

Arbetsterapeututbildning

Bedömningar av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 16 län. De flesta av dessa län, 10 län, riskerar brist på arbetsterapeututbildade år 2040. Dessa län kännetecknas ofta av en stadig efterfrågetillväxt samtidigt som tillgången på arbetsterapeututbildade utvecklas svagt.

I några län bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040. Det gäller Hallands, Örebro, Västmanlands och Västerbottens län. Utmärkande för dessa län är att de även vid framskrivningens början har ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge, i motsats till övriga län där det bedöms råda en bristsituation redan i dagsläget.

Två län riskerar visst överskott år 2040, Östergötlands och Jönköpings län. I dessa län beräknas tillgången öka starkt till följd av en stor examination samtidigt som efterfrågan utvecklas förhållandevis svagt. På nationell nivå bedöms det finnas risk för brist på arbetsterapeututbildade år 2040.

Efterfrågan ökar stadigt i de flesta län. Efterfrågetillväxten förklaras av befolkningsökningen och ett ökat antal äldre i befolkningen, vilket antas öka behovet av arbetsterapeuter inom hälso- och sjukvården och äldreomsorgen.

Tillgången beräknas minska eller vara i stort sett oförändrad i många län fram till år 2040. Det beror på att examinationen inte är tillräckligt stor för att kompensera för dem som går i pension eller vidareutbildar sig. I en tredjedel av länen beräknas tillgången öka. Dessa län har ofta en större examination och mindre pensionsavgångar.

Tandläkarutbildning

Bedömningar av arbetsmarknadsläget år 2040 har kunnat göras för 8 län. I tre av dessa län bedöms dagens brist på tandläkarutbildade bestå. Det gäller Östergötlands, Jönköpings och Örebro län. Arbetsmarknadsläget bedöms samtidigt vara relativt balanserat i Uppsala och Västra Götalands län.

I Stockholms, Skåne och Västerbottens län finns det risk för visst överskott av tandläkare år 2040. Det beror på att tillgången ökar starkt i dessa län till följd av en stor examination. På nationell nivå bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040.

Efterfrågan på tandläkarutbildade antas följa befolkningsutvecklingen i länet. I län som väntas få en större befolkningstillväxt bedöms också efterfrågan på tandläkare öka mer än i län med en svagare befolkningsutveckling.

Tillgången beräknas öka i nästan alla län. Examinationen är stor i de fyra län där utbildningen finns - Stockholms, Västra Götalands, Skåne och Västerbottens län. Övriga län får ett tillskott genom inflyttning. Pensionsavgångarna är relativt små fram till år 2040.

Apotekar- och receptarieutbildning

Bedömningar av arbetsmarknadsläget år 2040 för apotekar- och receptarieutbildningen har kunnat göras för 8 av 21 län. I de flesta av dessa län väntas tillgången öka mer än efterfrågan under prognosperioden. Skillnaderna är dock inte så stora, och bedömningen blir att arbetsmarknadsläget år 2040 kommer att vara relativt balanserat i fem av länen. I Västra Götalands län beräknas tillgången öka starkt till följd av en stor examination. I detta län finns det därmed risk för överskott år 2040.

I två län, Västerbottens och Östergötlands län, finns det risk för brist på apotekare och receptarier år 2040. Det gäller framför allt Västerbottens län, där tillgången beräknas vara i stort sett oförändrad år 2040 jämfört med idag, samtidigt som efterfrågan ökar. På nationell nivå bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040.

Efterfrågan bedöms öka stadigt i nästan alla län. Ökningen beror på en större befolkning och ett växande antal äldre, vilket antas öka efterfrågan på läkemedel och apotekstjänster.

Psykologutbildning

Bedömningar av arbetsmarknadsläget år 2040 för psykologutbildningen har kunnat göras för 8 län. Liksom för flera andra utbildningar varierar bedömningen av arbetsmarknadsläget år 2040 för psykologutbildningen mellan länen. På nationell nivå bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040.

Både tillgången och efterfrågan på psykologutbildade väntas öka starkt fram till år 2040. Tillgången beräknas dock öka mer än efterfrågan. Det innebär att dagens bristsituation bedöms övergå i ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge i flera län år 2040 - Uppsala, Skåne, Västmanlands och Västerbottens län. I två län beräknas tillgången öka så pass mycket att det finns risk för visst överskott år 2040. Det gäller Östergötlands och Örebro län.

I Stockholms och Västra Götalands län bedöms tillgången och efterfrågan öka i ungefär samma

utsträckning, vilket innebär att dagens bristsituation riskerar att kvarstå år 2040.

Tillgången beräknas öka starkt i alla län. Det beror på en stor examination samtidigt som pensionsavgångarna är relativt små. De län som inte har psykologutbildningen bedöms också gynnas av den stora examinationen genom inrikes inflyttning.

Efterfrågan på psykologutbildade bedöms också öka starkt i samtliga län. Utvecklingen beror främst på att en större andel av dem som arbetar i yrkesgruppen psykologer och psykoterapeuter väntas ha en psykologexamen år 2040 jämfört med idag. Befolkningstillväxten under prognosperioden medför också att behovet av psykologer väntas öka inom vård och omsorg. Dessutom antas på sikt andelen psykologer öka något inom hälso- och sjukvården.

Balans och överskott i länen år 2040

Utbildningar där arbetsmarknadsläget bedöms variera mellan balans och överskott i länen år 2040	Nationell bedömning år 2040
Tandsköterskeutbildning	Visst överskott
Socionomutbildning	Överskott

Tandsköterskeutbildning

Bedömningar av det framtida arbetsmarknadsläget för tandsköterskeutbildade finns för 15 län. Tillgången beräknas öka i alla län, i flertalet län är ökningen stark. Även efterfrågan bedöms öka i många län, dock inte i samma utsträckning som tillgången. Det finns därmed risk för överskott år 2040 i nio län. I övriga län bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat. På nationell nivå bedöms det finnas risk för visst överskott år 2040.

Tillgången beräknas öka kraftigt till följd av en stor examination. Trots att pensionsavgångarna är betydande och att relativt många vidareutbildar sig innebär den stora examinationen att tillgången ökar i alla län.

Efterfrågan bedöms öka i nästan alla län. Efterfrågetillväxten beror till stor del på utbildningsväxlingen som väntas fortsätta framöver. Den innebär att en större andel av dem som arbetar som tandsköterskor antas ha genomgått en tandsköterskeutbildning på yrkeshögskolan år 2040 jämfört med idag. Ökningen beror även i flera län på befolkningstillväxten, vilken antas öka efterfrågan på tandsköterskor inom tandvården.

Socionomutbildning

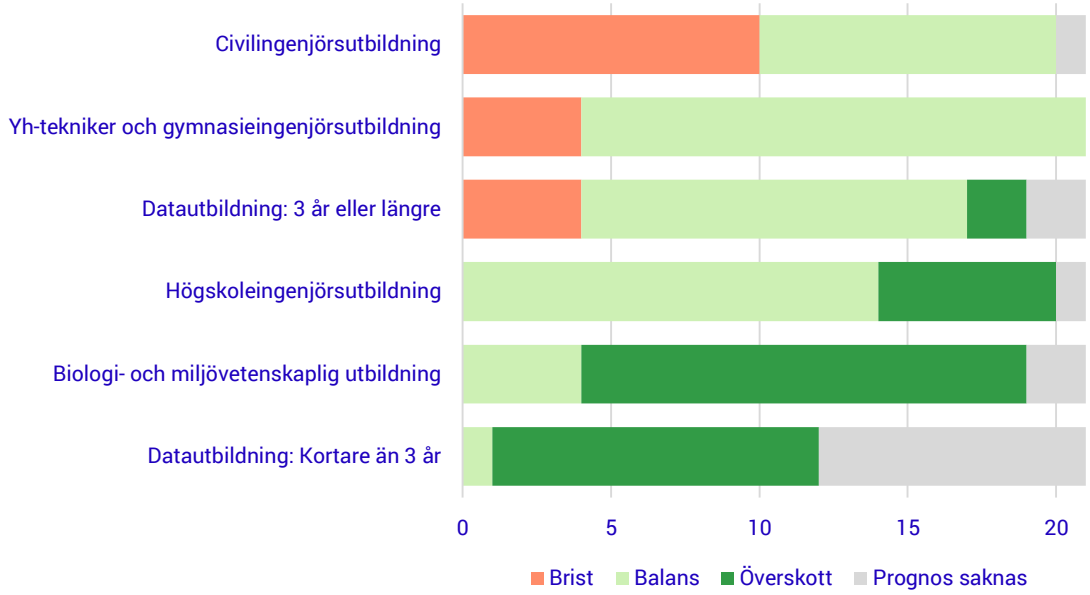
Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 20 län. Det bedöms finnas risk för överskott på socionomutbildade i nästan alla län år 2040. Det beror på att tillgången beräknas öka kraftigt - och betydligt mer än efterfrågan - i samtliga län utom Norrbottens län. I Norrbottens län bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040. På nationell nivå bedöms det finnas risk för överskott i slutet av prognosperioden.

Tillgången ökar starkt till följd av en stor examination i hela landet, samtidigt som pensionsavgångarna är måttliga.

Efterfrågan bedöms öka i samtliga län. Ökningen beror främst på utbildningsväxlingen, som innebär att en större andel av dem som arbetar i yrkena socialsekreterare och kuratorer antas ha en socionomexamen år 2040 jämfört med idag. Dessutom medför befolkningsutvecklingen och ett ökat antal äldre att behovet av socialsekreterare och kuratorer väntas öka inom vård och omsorg samt inom offentlig förvaltning.

Teknik, naturvetenskap och data

Diagram 4. Arbetsmarknadsläget år 2040. Antal län där det bedöms bli brist, balans eller överskott
För några län saknas bedömningar på grund av ett litet antal utbildade

Brist på civilingenjörer i flera län år 2040

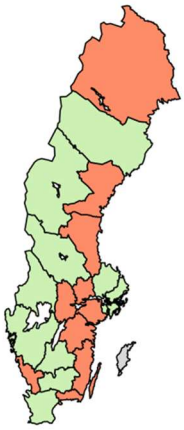
Arbetsmarknadsläget år 2040 för civilingenjörer och Yh-tekniker och gymnasieingenjörer bedöms variera mellan brist och balans i Sveriges län.

För datautbildade bedöms det vara ännu större skillnader mellan länen. Medan delar av norra Sverige bedöms få brist på datautbildade med minst 3-årig utbildning, väntas arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat i större delen av landet. I ett par län i södra och västra Sverige bedöms det finnas risk för överskott år 2040.

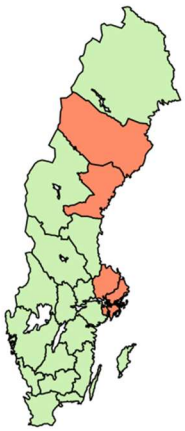
En stor del av efterfrågetillväxten förklaras av den pågående utbildningsväxlingen på arbetsmarknaden. Den innebär att en allt större andel av dem som arbetar inom olika ingenjörs- och datayrken på sikt väntas ha en eftergymnasial utbildning inom teknik och data. I dag finns det en relativt stor grupp inom dessa yrken, som saknar eftergymnasial utbildning. Vid pensioneringen väntas de ersättas av personer som har en eftergymnasial utbildning som matchar dagens kompetenskrav. Effekten av utbildningsväxlingen antas därmed bli en ökad efterfrågan på civilingenjörer, högskoleingenjörer och datautbildade samt en dämpad efterfrågan på gymnasieingenjörer.

Det finns risk för överskott på biologi- och miljövetenskapligt utbildade i stora delar av landet år 2040. Antalet examinerade beräknas vara betydligt större än antalet som lämnar arbetskraften, vilket innebär att tillgången ökar betydligt snabbare än efterfrågan.

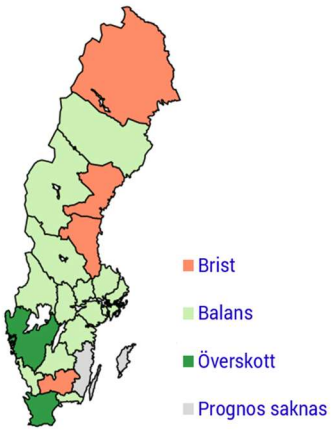
Civilingenjörsutbildning

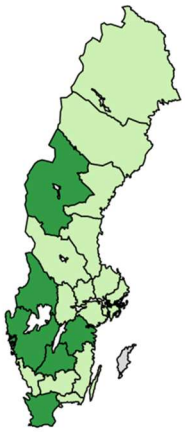
Yh-utbildning inom teknik och gymnasieingenjörsutbildning

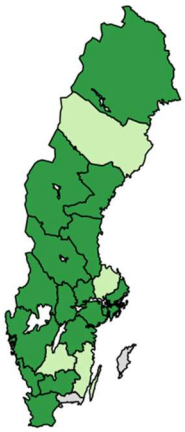
Datautbildning: 3 år eller längre

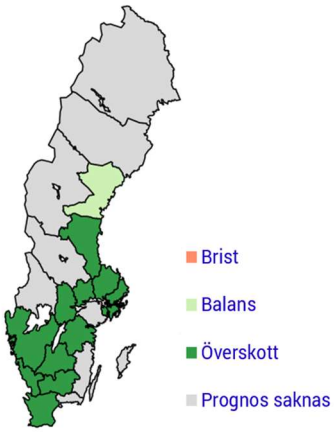
Högskoleingenjörsutbildning

Biologi- och miljövetenskaplig utbildning

Datautbildning: kortare än 3 år

Brist och balans i länen år 2040

Utbildningar där arbetsmarknadsläget bedöms variera mellan brist och balans i länen år 2040	Nationell bedömning år 2040
Civilingenjörsutbildning	Balans
Yh-utbildning inom teknik och gymnasieingenjörsutbildning	Balans

Civilingenjörsutbildning

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 för civilingenjörsutbildning finns för 20 län. Det finns risk för brist på civilingenjörsutbildade i hälften av Sveriges län år 2040. Det beror på att tillgången inte beräknas öka tillräckligt mycket för att tillgodose den framtida efterfrågan.

I övriga län bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040. I dessa län beräknas tillgången och efterfrågan vara ungefär lika stora på sikt. På nationell nivå bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040. Arbetsmarknadsläget kan dock skilja sig mellan olika utbildningsinriktningar och kompetenser.

Efterfrågan bedöms öka kraftigt i alla län. Den starka efterfrågetillväxten beror främst på utbildningsväxlingen, som innebär att kraven på längre utbildning väntas fortsätta att öka i ingenjörsyrkena.

Det innebär att en större andel av dem som arbetar i ett ingenjörsyrke på sikt antas ha en civilingenjörsutbildning.

Även tillgången beräknas öka i god takt i nästan samtliga län fram till år 2040. I två län bedöms tillgången vara i stort sett oförändrad. Det gäller Gävleborgs och Norrbottens län. I dessa län väntas stora pensionsavgångar i förhållande till antalet som beräknas examineras, samtidigt som antalet utvandrare med denna utbildning bedöms bli större än antalet invandrare.

Yh-utbildning inom teknik och gymnasieingenjörsutbildning

Bedömning av arbetsmarknadsläget för dessa utbildningar finns för samtliga län år 2040. Arbetsmarknadsläget år 2040 för Yh-tekniker och gymnasieingenjörer bedöms vara relativt balanserat i merparten av Sveriges län. I några län bedöms det finnas risk för brist. På nationell nivå bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040.

Tillgången beräknas minska eller vara oförändrad i nästan samtliga län fram till år 2040. Pensionsavgångarna bland personer med gymnasieingenjörsutbildning kommer att bli mycket stora. Examinationen av Yh-utbildade inom teknik och gymnasieingenjörer bedöms inte vara tillräckligt stor för att täcka pensionsavgångarna och vidareutbildningen. I några län väntas tillgången minska särskilt mycket, exempelvis i Västernorrlands och Västerbottens län, med cirka 20 procent. I Stockholms län beräknas tillgången minska med 10 procent. I dessa tre län finns det risk för brist år 2040. Det finns även risk för brist i Uppsala län, här beräknas tillgången vara i stort sett oförändrad.

Efterfrågan på Yh-tekniker och gymnasieingenjörer bedöms vara relativt oförändrad i flertalet län fram till år 2040. Visserligen väntas efterfrågan öka i flera näringsgrenar där Yh-tekniker och gymnasieingenjörer vanligtvis arbetar, bland annat inom byggverksamhet och teknisk konsultverksamhet. Efterfrågetillväxten dämpas dock av att gymnasieingenjörsutbildade ofta ersättas av högskole- eller civilingenjörsutbildade vid pensionsavgång.

Varierat arbetsmarknadsläge år 2040

Utbildning där arbetsmarknadsläget bedöms variera mellan brist, balans och överskott i länen år 2040	Nationell bedömning år 2040
Datautbildning, 3 år eller längre	Balans

Datautbildning, 3 år eller längre

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 19 län. Både tillgång och efterfrågan på arbetskraft med datautbildning, 3 år eller längre, beräknas öka starkt i alla län under prognosperioden.
I majoriteten av länen bedöms tillgången och efterfrågan på arbetskraft vara ungefär lika stora år 2040. Arbetsmarknadsläget bedöms i dessa län vara relativt balanserat. Även på nationell nivå bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040. Arbetsmarknadsläget kan dock skilja sig mellan olika utbildningsinriktningar och kompetenser.

Tillgången ökar starkt i samtliga län beroende på stor examination och små pensionsavgångar. I några län väntas tillgången dock inte öka i samma takt som efterfrågan. Dessa län riskerar en bristsituation år 2040. Det gäller Kronobergs, Gävleborgs, Västernorrlands och Norrbottens län.

Två län riskerar överskott på sikt, Skåne och Västra Götalands län. I dessa län beräknas tillgången öka mycket starkt eftersom antalet som examineras väntas vara betydligt fler än de som går i pension.

Den mycket starka efterfrågetillväxten beror nästan enbart på utbildningsväxlingen, vilken innebär att kraven på formell kompetens bedöms fortsätta att öka inom IT-yrkena. Exempelvis antas en större andel av dem som arbetar som mjukvaru- och systemutvecklare ha en eftergymnasial datautbildning år 2040 än idag.

Balans och överskott i länen år 2040

Utbildningar där arbetsmarknadsläget bedöms variera mellan balans och överskott i länen år 2040	Nationell bedömning år 2040
Högskoleingenjörsutbildning	Balans
Biologi- och miljövetenskaplig utbildning	Överskott
Datautbildning, kortare än 3 år	Stort överskott

Högskoleingenjörsutbildning
Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 20 län. Det bedöms bli ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge för arbetskraft med högskoleingenjörsutbildning i två tredjedelar av Sveriges län år 2040, eftersom tillgången och efterfrågan ökar ungefär lika mycket under prognosperioden. I övriga län finns det risk för överskott, vilket beror på en förhållandevis stor ökning av tillgången i jämförelse med efterfrågan. På nationell nivå bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040.

Tillgången beräknas öka relativt mycket i flertalet län. Det beror på examinationen samtidigt som pensionsavgångarna är förhållandevis små. I några län väntas tillgången minska eller vara oförändrad under prognosperioden. Det gäller Kalmar, Blekinge, Västernorrlands och Norrbottens län. Utmärkande för dessa län är att examinationen inte är tillräckligt stor för att täcka pensionsavgångar, flytt och vidareutbildning.

Efterfrågetillväxten beror främst på utbildningsväxlingen, som innebär att kraven på längre utbildning väntas fortsätta att öka i ingenjörsyrkena. Högskoleingenjörer utgör en viktig utbildningsgrupp vid ersättningsrekryteringen efter de stora pensionsavgångarna bland gymnasieingenjörer. Efterfrågan på arbetskraft antas dessutom öka inom bland annat byggverksamhet och teknisk konsultverksamhet.

Biologi- och miljövetenskaplig utbildning
Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 19 län. Det bedöms finnas risk för överskott på biologi- och miljövetenskapligt utbildade i flertalet län år 2040. Det beror på att tillgången beräknas öka betydligt starkare än efterfrågan. Även på nationell nivå bedöms det finnas risk för överskott år 2040. Arbetsmarknadsläget kan dock skilja sig mellan olika utbildningsinriktningar.

I fyra län, Uppsala, Jönköpings, Kalmar och Västerbottens län, väntas tillgång och efterfrågan öka ungefär lika mycket, vilket innebär att arbetsmarknadsläget bedöms bli relativt balanserat år 2040.

Tillgången ökar på grund av en förhållandevis stor examination samtidigt som pensionsavgångarna är relativt små.

Efterfrågan bedöms öka i alla län. Efterfrågetillväxten beror framför allt på utbildningsväxlingen, vilken innebär att en större andel av dem som arbetar som exempelvis specialister inom miljö- och hälsoskydd eller som planerare och utredare antas ha en biologi- eller miljövetenskaplig utbildning år 2040 än idag. Ökningen beror också i flera län på att efterfrågan på arbetskraft bedöms öka i näringsgrenar där personer med denna utbildning arbetar, bland annat inom offentlig förvaltning samt forskning och utveckling.

Datautbildning kortare än 3 år
Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 12 län. Tillgången på arbetskraft med datautbildning kortare än 3 år beräknas öka mycket kraftigt i nästan alla län. Det handlar ofta om mer än en fördubbling av tillgången. Det beror på en mycket stor examination och små pensionsavgångar. Efterfrågan väntas också öka men inte alls i samma utsträckning som tillgången. Det innebär att det finns risk för överskott år 2040 i majoriteten av länen. Flera län riskerar dessutom stort överskott. På nationell nivå bedöms det finnas risk för stort överskott år 2040. Arbetsmarknadsläget kan dock skilja sig mellan olika utbildningsinriktningar och kompetenser.

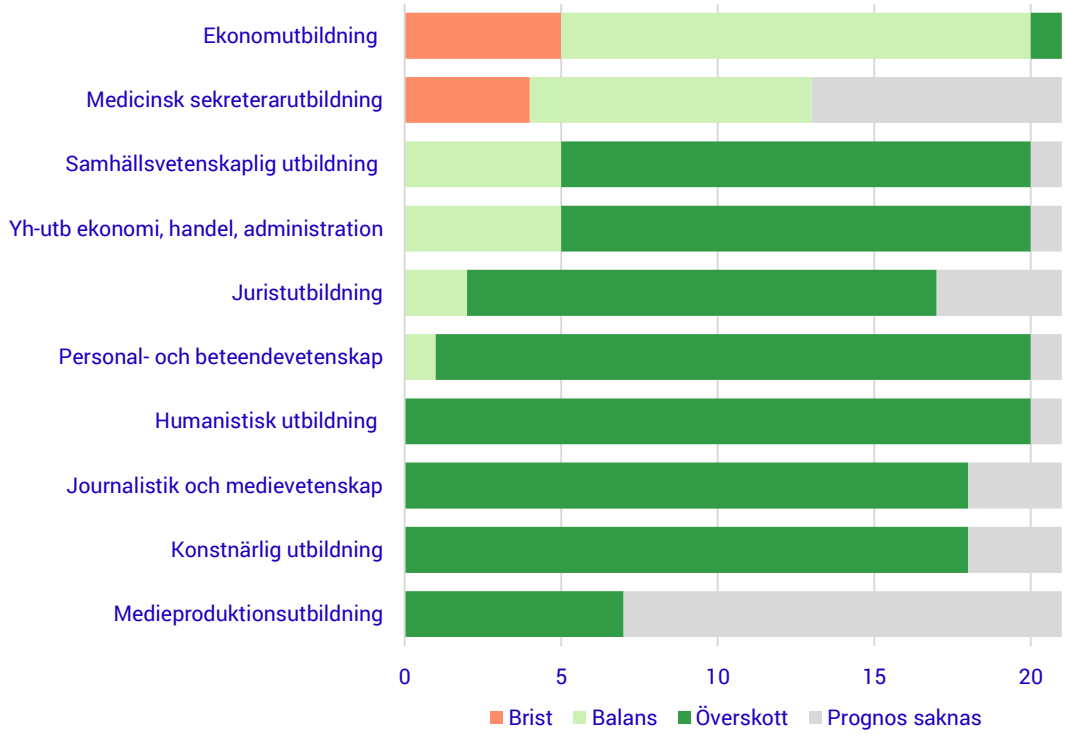
Yrkeshögskolan har i uppgift att anpassa utbildningsvolymerna efter behovet på arbetsmarknaden, något som framskrivningen inte har möjlighet att ta hänsyn till. Framskrivningens resultat gäller därför under förutsättning att nuvarande mönster består vad gäller antagna och andelen examinerade.

I Västernorrlands län beräknas tillgången och efterfrågan öka i ungefär samma omfattning, och arbetsmarknadsläget bedöms därmed bli relativt balanserat i detta län år 2040.

Den mycket starka ökningen av efterfrågan beror nästan enbart på utbildningsväxlingen, vilken innebär att kraven på formell kompetens bedöms fortsätta att öka inom IT-yrkena. Det betyder att en större andel av dem som arbetar som exempelvis mjukvaru- och systemutvecklare antas ha en eftergymnasial datautbildning år 2040 än idag.

Humaniora, samhällsvetenskap, juridik och ekonomi

Diagram 5. Arbetsmarknadsläget år 2040. Antal län där det bedöms bli brist, balans eller överskott
För några län saknas bedömningar på grund av ett litet antal utbildade

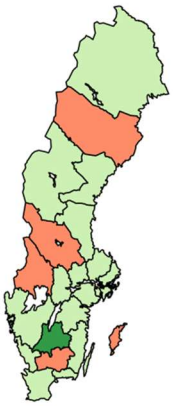
Risk för överskott år 2040

Inom humaniora, samhällsvetenskap, juridik och ekonomi beräknas tillgången på arbetskraft öka starkt under prognosperioden. Många är intresserade av att läsa utbildningar inom dessa områden och antalet examinerade beräknas bli stort.

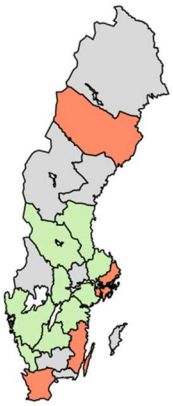
Samtidigt bedöms även efterfrågan öka kraftigt på flera utbildningsgrupper inom dessa områden, vilket till stor det beror på utbildningsväxlingen på arbetsmarknaden eftersom kompetenskraven antas fortsätta att öka inom flera yrken kopplade till dessa utbildningsområden. Det medför att arbetsgivarna antas efterfråga eftergymnasialt utbildade i allt högre utsträckning i yrken där det tidigare har varit tillräckligt med gymnasial utbildning.

Sammantaget beräknas tillgången på utbildade inom humaniora, samhällsvetenskap och juridik växa i samma takt eller snabbare än efterfrågan. Det betyder att det finns risk för överskott i många län. För ekonomutbildade bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat i de flesta län år 2040. I några län kan det finnas risk för brist.

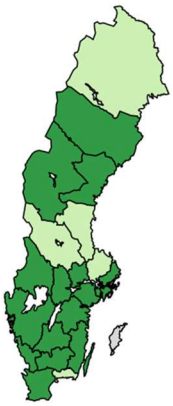
Ekonomutbildning

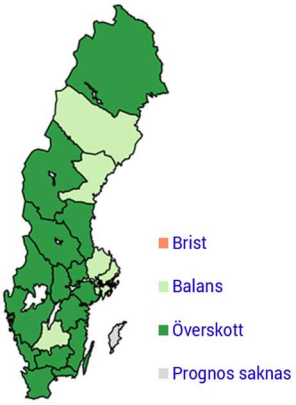
Medicinsk sekreterar-utbildning

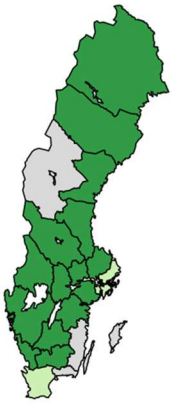
Samhällsvetenskaplig utbildning

Yh-utb. inom företagsekonomi, handel och administration

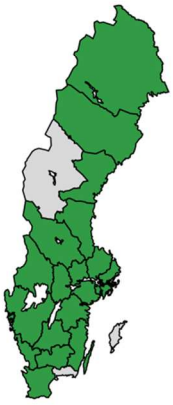
Juristutbildning

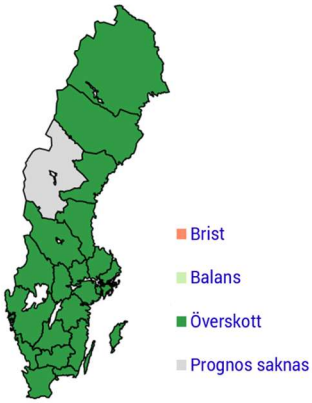
Personal- och beteende-vetenskaplig utbildning

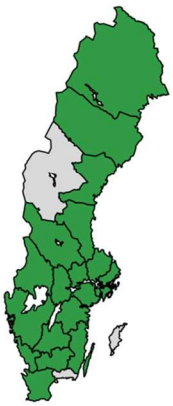
Journalistik- och medie-vetenskaplig utbildning

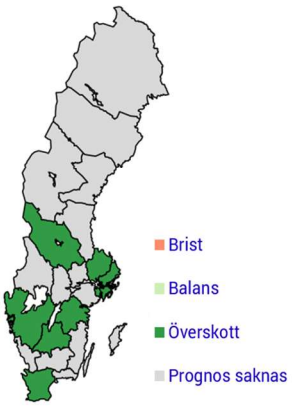
Humanistisk utbildning

Konstnärlig utbildning

Medieproduktions-utbildning

Varierat arbetsmarknadsläge i länen år 2040

Utbildning där arbetsmarknadsläget bedöms variera mellan brist, balans och överskott i länen år 2040	Nationell bedömning år 2040
Ekonomutbildning	Balans

Ekonomutbildning

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för samtliga län. Både tillgång och efterfrågan på ekonomutbildade beräknas öka starkt under prognosperioden. Efterfrågan bedöms främst öka på grund av utbildningsväxlingen, som väntas fortsätta till följd av att utbildningskraven ökar inom flera yrken inom ekonomiområdet där det tidigare har varit tillräckligt med en kortare utbildning. Det innebär att personer med kortare ekonomisk utbildning ofta ersätts vid pensionering av personer med längre utbildning som matchar dagens kompetenskrav på arbetsmarknaden.

I 15 län bedöms arbetsmarknadsläget år 2040 vara relativt balanserat. Det beror på att tillgång och efterfrågan beräknas öka i samma takt. Fem län bedöms riskera en viss brist på ekonomutbildade år 2040 eftersom tillgången inte växer i samma utsträckning som efterfrågan. Det gäller Kronobergs, Gotlands, Värmlands, Dalarnas och Västerbottens län.

Det finns samtidigt risk för ett visst överskott år 2040 i Jönköpings län, till följd av en förhållandevis stor examination och måttliga pensionsavgångar. På nationell nivå bedöms arbetsmarknadsläget för ekonomutbildade vara relativt balanserat år 2040.

Brist och balans i länen år 2040

Utbildning där arbetsmarknadsläget bedöms variera mellan brist och balans i länen år 2040	Nationell bedömning år 2040
Medicinsk sekreterarutbildning	Balans

Medicinsk sekreterarutbildning

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 13 län. Majoriteten av dessa län bedöms få ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2040 eftersom tillgången och efterfrågan beräknas vara ungefär lika stora. Några län riskerar en bristsituation år 2040. Dessa är Skåne, Kalmar, Stockholm och Västerbottens län. Det beror på att tillgången i dessa län beräknas minska eller utvecklas svagt på grund av en relativt liten examination och stora pensionsavgångar. På nationell nivå bedöms arbetsmarknadsläget vara relativt balanserat år 2040.

Tillgången beräknas öka i god takt i nio län. I övriga fyra län väntas tillgången däremot minska eller vara oförändrad. I Västerbottens och Kalmar län beräknas tillgången minska med 35 respektive 10 procent.

Efterfrågetillväxten beror främst på utbildningsväxlingen. Den innebär att fler av dem som arbetar som medicinska sekreterare och vårdadministratörer antas ha en medicinsk sekreterarutbildning år 2040 än idag. Befolkningsutvecklingen och ett större antal äldre medför dessutom ett generellt ökat behov av arbetskraft inom hälso- och sjukvården, vilket också antas innebära en större efterfrågan på medicinska sekreterare.

Balans och överskott i länen år 2040

Utbildningar där arbetsmarknadsläget bedöms variera mellan balans och överskott i länen år 2040	Nationell bedömning år 2040
Samhällsvetenskaplig utbildning	Överskott
Yh-utbildning i företagsekonomi, handel och administration	Visst överskott
Juristutbildning	Visst överskott
Personal- och beteendevetenskaplig utbildning	Överskott

Samhällsvetenskaplig utbildning

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 20 län. Tillgången på arbetskraft med samhällsvetenskaplig utbildning beräknas öka starkt i alla län. Efterfrågan väntas också öka men oftast inte alls i samma utsträckning som tillgången. Det finns därmed risk för överskott i flertalet län. I fem län bedöms arbetsmarknadsläget bli relativt balanserat år 2040. Det gäller Blekinge, Dalarnas, Uppsala, Gävleborgs och Norrbottens län. Utmärkande för dessa län är att

efterfrågan ökar ungefär lika mycket som tillgången på utbildade. På nationell nivå bedöms det finnas risk för överskott på samhällsvetenskapligt utbildade år 2040.

Efterfrågan ökar framför allt på grund av utbildningsväxlingen, vilken väntas fortsätta till följd av att kompetenskraven ökar inom flera yrken där det tidigare har varit tillräckligt med en kortare utbildning. Det gäller bland annat yrken som handläggare inom offentlig förvaltning och planerare och utredare. Dessutom bedöms efterfrågan på arbetskraft öka något i näringsgrenar där denna utbildningsgrupp vanligen arbetar, som exempelvis inom offentlig förvaltning.

Yh-utbildning i företagsekonomi, handel och administration

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 20 län. Både tillgången och efterfrågan på arbetskraft med en Yh-utbildning inom dessa områden beräknas öka mycket kraftigt under prognosperioden. Tillgången väntas dock öka mer än efterfrågan i de flesta län. Det bedöms därför finnas risk för överskott i stora delar av Sverige år 2040. I några län beräknas dock tillgången utvecklas i samma takt som efterfrågan, vilket medför ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge år 2040. Det gäller Stockholms, Uppsala, Jönköpings, Västernorrlands och Västerbottens län. På nationell nivå bedöms det finnas risk för visst överskott år 2040.

Med nuvarande utbildningsdimensionering beräknas tillgången öka med mellan 50 och nästan 100 procent i länen. I flera län väntas tillgången därmed i det närmaste fördubblas under prognosperioden. Det gäller Södermanlands, Jämtlands, Västmanlands, Gävleborgs, Värmlands och Örebro län.

Efterfrågan bedöms öka starkt med mellan 35 och 80 procent i länen. Den starka efterfrågetillväxten beror främst på utbildningsväxlingen, som väntas fortsätta under prognosperioden. Kompetenskraven ökar inom flera yrken inom ekonomi och administration där det tidigare har varit tillräckligt med en kortare utbildning.
Till exempel väntas en större andel av ekonomiassistenterna samt löne- och personaladminstratörerna ha en utbildning från yrkeshögskolan på sikt.

Juristutbildning

Bedömningar av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 17 län. Det bedöms finnas risk för överskott på juristutbildade i nästan alla län år 2040. Undantagen är Skåne och Stockholms län där arbetsmarknadsläget bedöms vara relativt balanserat. På nationell nivå bedöms det finnas risk för visst överskott år 2040.

Tillgången på arbetskraft med juristutbildning beräknas öka fram till år 2040 med mellan 20 och 60 procent i länen. Utbildningen finns i flera län och i andra län antas inflyttningen vara stor.

Även efterfrågan bedöms öka, dock inte i samma utsträckning som tillgången. I de flesta län antas efterfrågan öka med omkring 10 till 20 procent. I några län bedöms efterfrågan vara i stort sett oförändrad under prognosperioden. Det gäller Dalarnas, Gävleborgs och Västernorrlands län.

Efterfrågetillväxten beror främst på utbildningsväxlingen, vilken innebär att en större andel av dem som arbetar inom flera tjänsteyrken antas ha en juristutbildning år 2040 jämfört med idag, exempelvis handläggare inom offentlig förvaltning och planerare och utredare.

Personal- och beteendevetenskaplig utbildning

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 20 län. Det bedöms finnas risk för överskott på arbetskraft med personal- och beteendevetenskaplig utbildning i nästan hela Sverige år 2040. Det beror på att tillgången beräknas öka betydligt mer än efterfrågan under prognosperioden. Undantaget är Kronobergs län, där det bedöms bli ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge. I detta län väntas tillgången inte öka fullt lika mycket som i andra län, utan vara i nivå med efterfrågan. På nationell nivå bedöms det finnas risk för överskott år 2040.

Tillgången beräknas öka starkt i alla län, med mellan 35 och 75 procent. I några län väntas ökningen bli mycket stark. I Jönköpings, Örebro, Dalarnas och Gävleborgs län beräknas tillgången öka med omkring 70–75 procent.

Även efterfrågan bedöms öka, dock inte i samma utsträckning som tillgången. Efterfrågeökningen bedöms ofta uppgå till ungefär hälften av tillgångsökningen i länet, det vill säga till mellan 20 och 40 procent. Efterfrågan ökar främst till följd av utbildningsväxlingen, vilken innebär att en större andel av dem som arbetar inom flera tjänsteyrken antas ha dessa utbildningar på sikt, bland annat personal- och HR-specialister, planerare och utredare samt handläggare inom offentlig förvaltning. I några län bedöms det också ske en viss ökad efterfrågan på arbetskraft i näringsgrenar där personer med dessa utbildningar vanligen arbetar, exempelvis inom offentlig förvaltning.

Överskott i hela landet år 2040

Utbildningar som det bedöms vara överskott på i alla län år 2040	Nationell bedömning år 2040
Journalistik- och medievetenskaplig utbildning	Överskott
Humanistisk utbildning	Överskott
Konstnärlig utbildning	Stort överskott
Medieproduktionsutbildning	Stort överskott

Journalistik- och medievetenskaplig utbildning

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 18 län. Det bedöms vara överskott eller stort överskott på utbildade inom journalistik och medievetenskap i samtliga län år 2040. Det beror på att tillgången beräknas öka mycket starkare än efterfrågan. På nationell nivå bedöms det finnas risk för överskott på utbildade år 2040.

Med nuvarande utbildningsdimensionering beräknas tillgången öka starkt under prognosperioden. I flertalet län beräknas tillgången öka med omkring 50 procent eller mer.

Efterfrågan bedöms öka i betydligt lägre utsträckning än tillgången. Ökningen i länen fram till år 2040 ligger i storleksordningen 10–30 procent. Efterfrågetillväxten beror i flertalet län nästan uteslutande på utbildningsväxlingen. Den innebär att en större andel av dem som arbetar som journalister och kommunikatörer år 2040 antas ha en utbildning inom journalistik och medievetenskap jämfört med idag.

Humanistisk utbildning

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 20 län. Det bedöms bli överskott på humanistiskt utbildade i alla län år 2040. I många län bedöms dessutom överskottet bli stort. Det beror på att tillgången beräknas öka i alla län under prognosperioden medan efterfrågan väntas minska. På nationell nivå bedöms det finnas risk för överskott på humanistiskt utbildade år 2040.

Utbildningsväxlingen innebär för humanistiskt utbildade en sjunkande efterfrågan. Det beror på att en del av de humanistiskt utbildade arbetar i yrken med andra utbildningskrav, som exempelvis vissa läraryrken och vård- och omsorgsyrken. Inom dessa yrken väntas arbetsgivarna i första hand efterfråga andra utbildningar, som matchar yrkena när de nyanställer under prognosperioden.

Efterfrågan bedöms minska i nästan hela landet fram till år 2040 till följd av den negativa utbildningsväxlingen. I några län väntas efterfrågan vara i stort sett oförändrad. Det gäller exempelvis Stockholms, Uppsala och Västerbottens län. I dessa län antas den negativa utbildningsväxlingen kompenseras av en viss ökning av efterfrågan i näringsgrenar där personer med denna utbildning vanligen arbetar, som exempelvis inom offentlig förvaltning.

Konstnärlig utbildning

Bedömning av arbetsmarknadsläget år 2040 finns för 18 län. Det bedöms vara överskott på konstnärligt utbildade år 2040 i alla län, i många län bedöms överskottet bli stort. Orsaken är en stark ökning av tillgången samtidigt som efterfrågan bedöms minska eller vara oförändrad. På nationell nivå bedöms det finnas risk för stort överskott på konstnärligt utbildade år 2040.

Det antas ske en viss ökning av efterfrågan på arbetskraft inom kultur-, nöjes- och fritidssektorn fram till år 2040. Denna ökning motverkas dock av utbildningsväxlingen eftersom en del konstnärligt utbildade arbetar i yrken med andra utbildningskrav, som exempelvis vissa administrativa yrken, läraryrken och vård- och omsorgsyrken. Inom dessa yrken väntas arbetsgivarna i första hand efterfråga andra utbildningar, som matchar yrkena när de nyanställer under prognosperioden.

Medieproduktionsutbildning
För medieproduktionsutbildning har bedömningar av arbetsmarknadsläget år 2040 kunnat göras för 7 län. I samtliga av dessa län bedöms det bli stort överskott av arbetskraft med medieproduktionsutbildning år 2040. Det beror på att tillgången beräknas öka betydligt mer än efterfrågan under prognosperioden.

Även på nationell nivå bedöms det finnas risk för stort överskott år 2040.

Tillgången på arbetskraft beräknas öka mycket kraftigt med mellan 60 och 90 procent fram till år 2040 på grund av en stor examination samtidigt som pensionsavgångarna är små.

Efterfrågan bedöms under samma period öka med omkring 20-25 procent i flertalet län. Ökningen beror framför allt på utbildningsväxlingen, vilken innebär att en större andel av dem som arbetar i yrken inriktade mot exempelvis design och formgivning eller film- , radio- och tv-produktion väntas ha en medieproduktionsutbildning på sikt.

SCB beskriver Sverige
Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.